

25.06.2018

Kokousaika 25.06.2018 16:00 - 16:47

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan pormestari
Kivekäs, Otso kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Ohisalo, Maria
Pakarinen, Pia apulaispormestari

Rantala, Marcus
Razmyar, Nasima apulaispormestari

Rydman, Wille
Sazonov, Daniel
Sevander, Tomi
Sinnemäki, Anni apulaispormestari
Vesikansa, Sanna apulaispormestari
Rantanen, Mari varajäsen
Vuorjoki, Anna varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Arajärvi, Pentti kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami kansliapäällikkö
Aho, Mikko kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Laitio, Tommi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Mäki, Tiina vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Pohjolainen, Liisa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Karvinen, Marko vs. rahoitusjohtaja
Kuusjärvi, Päivi vs. kaupunginlakimies
Peltonen, Antti vs. hallintojohtaja
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja

25.06.2018

	Rinkineva, Marja-Leena Tapiolinn, Hilikka Villeneuve, Anna	poissa: 458 § elinkeinojohtaja vs. kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri poistui 16:20, läsnä: 453 - 462 §:t
	Menna, Lauri Katajamäki, Paula Björksten, Jenni Nikula, Stuba	johtava asiantuntija tiedottaja hallintoasiantuntija kulttuuripalvelupäällikkö asiantuntija saapui 16:13, poistui 16:39, läsnä: 462 §
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 453 - 468 §:t
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 453 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 454 - 468 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 453 - 468 §:t

25.06.2018

§	Asia	
453	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
454	Asia/2	V 29.8.2018, Hakaniemen hotellin asemakaavan muuttaminen (nro 12478)
455	Asia/3	V 29.8.2018, Sörnäistentunnelin asemakaavan muuttaminen (nro 12162)
456	Asia/4	Avoimuusperiaate ja tietosuoja kaupungin johdon tapaamisissa
457	Asia/5	Kaupunginhallituksen toimivallan siirtäminen henkilörekistereitä koskevissa asioissa
458	Asia/6	Henkilöstöjohtajan irtisanoutuminen ja viran täyttömenettelyn aloittaminen
459	Asia/7	Ratakuorma-autojen hankinnan hankesuunnitelma
460	Asia/8	Päätösvallan siirtäminen asukasosallisuuden pienavustuksissa
461	Asia/9	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle Kalasataman ja Kuninkaankolmion esirakentamista varten
462	Asia/10	Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet
463	Asia/11	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamisesta
464	Asia/12	Keski-Pasilan tornialueen suunnittelu- ja toteutuskilpailun arviointiryhmän täydentäminen
465	Asia/13	Alueen varaaminen monitoimihallin suunnittelua varten Pirkkolan liikuntapuistoon
466	Asia/14	Lausunto Finavia Oyj:lle Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemellun hallintasuunnitelmasta
467	Asia/15	Kaupunginvaltuuston 20.6.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano
468	Asia/16	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

25.06.2018

Asia/1

§ 453

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Wille Rydmanin sekä varatarkastajiksi Maria Ohisalon ja Marcus Rantalan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.06.2018

Asia/2

§ 454

V 29.8.2018, Hakaniemen hotellin asemakaavan muuttaminen (nro 12478)

HEL 2017-009234 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 11. kaupunginosan (Kallio, Siltasaari) ka-
tu- ja vesialueita koskevan 7.11.2017 päivätyn ja 27.3.2018 muutetun
asemakaavan muutoksen piirustuksen numero 12478 mukaisena ja
asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutok-
sella muodostuu uusi kortteli numero 11208.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12478 kartta, päivätty 7.11.2017, muutet-
tu 27.3.2018, päivitetty Kylk:n 27.3.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12478 selostus, päivätty 7.11.2017, muu-
tettu 27.3.2018, päivitetty Kylk:n 27.3.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.11.2017, täydennetty 27.3.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kun-
tayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpal-
velut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäris-
tön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne-

Otteen liitteet

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/2

ja ympäristökeskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee katu- ja vesialuetta, joka sijaitsee Hakaniemenrannassa, Kallion Siltasaarella. Kaavaratkaisu mahdollistaa hotellin, katuaukion ja julkisen rannan rakentamisen pääosin täyttömaalle Siltavuorensalmen pohjoisrannalla. Kaavaratkaisulla mahdollistetaan arkkitehtuurikilpailun voittaneen ehdotuksen toteuttaminen kortteliin.

Tavoitteena on Hakaniemen ympäristön kehittäminen kerroksellisena, monipuolisena ja toiminnallisesti sekoittuneena osana keskustaa. Toeutuessaan hotelli tukee Hakaniementorin ympäristön kokonaisuutta ja parantaa alueen kaupunkikuvaa. Samalla se toimii Hakaniemenrannan täydennysrakentamisen aloituskorttelina ja tuo alueelle palveluita. Uutta kerrosalaa muodostuu 14 500 k-m². Tontin tehokkuusluku on $e = 5,13$.

Kaavaratkaisu on osa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavan kokonaisuutta, jonka tavoitteena on parantaa alueen joukkoliikennenyhteyksiä, tiivistää kaupunkirakennetta, parantaa liikenteen edellytyksiä ja tarjota kaupunkilaisille uutta julkista rantaa. Tällä hetkellä jäsentymätön ranta muuttuu suunnitelluksi.

Asemakaava mahdollistaa hotellitoiminnan, mikä vastaa kaupungin tavoitteisiin kasvattaa korkeatasoisen majoituskapasiteetin määrää Helsingissä. Hotelli lisää Hakaniemen alueen liiketoiminnan mahdollisuuksia lisääntyvillä asiakasmäärillä.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen yleiskaava 2002:n mukainen ja siinä on myös otettu Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteet huomioon.

Alueella on voimassa asemakaava numero 446A vuodelta 1893 ja asemakaava numero 313 vuodelta 1922. Voimassa olevissa kaavoissa alue on vesi- ja katualuetta.

Aiempi kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet 4.11.2014 (337 §) edellyttäen, että alueen jatkosuunnittelussa tavoitellaan täydennysrakentamisen määrän olennaista lisäämistä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 28.2.2017 (110 §) Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavan muutosluonnoksen, jonka osa nyt käsiteltävänä oleva Hakaniemen hotellin asemakaava on. Lautakunta päätti, että jatkosuunnittelussa Siltavuorensalmen alueesta, mukaan lukien Hakaniemenranta, järjestetään monialainen suunnittelukilpailu, johon osallistuvilta joukkueilta vaaditaan arkkitehtuurin, maisema-arkkitehtuurin ja kaupunkimuotoilun osaamista.

Siltavuorensalmen monialainen ideakilpailu järjestettiin talvella 2017–2018 ja tulokset julkistettiin toukokuussa 2018. Suunnittelukilpailun tulokset ja jatkosuunnittelu tarkentavat laadittavaa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan kaavamuutosta. Suunnittelukilpailulla ei ole vaikutusta asemakaavaan hotellitontin osalta. Hakaniemenrannan asemakaavaehdotuksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2019 alussa.

Kustannukset

Merenpohjan ruoppaus- ja täyttötöyt, merenpohjan sedimenttien pilaantuneisuus ja rantarakentaminen edellyttävät kaupungilta merkittäviä esirakentamisinvestointeja.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta arvioidaan aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Ennakkorakentaminen	10 milj. euroa
Rantarakenteet	8 milj. euroa
Julkiset alueet	1 milj. euroa
Yhdyskuntatekniikka	0,2 milj. euroa
Yhteensä	19,2 milj. euroa

Merenpohjan ruoppaus -ja täyttötöyt, kaivuutyöt, maaperän kunnostuskustannukset sekä olemassa olevien nykyisten rantarakenteiden purkukustannukset sisältyvät ennakkorakentamisen kustannuksiin. Rantarakenteiden kustannuksiin sisältyy myös osa rannan pintarakenteista. Suunnittelussa on oletettu, ettei John Stenbergin rannan rakenteita ole tarpeen uusida. Ruoppausmassoja on kustannusarvion pohjaksi oletettu

syntyvän koko vesialtaan laajuudelta ja määrä täsmentyy jatkosuunnittelun yhteydessä. Ruoppaus- ja täyttö tulee ulottaa itään, asemakaava- aluetta laajemmalle alueelle, jotta rannan täyttöjen jatkaminen myöhemmässä vaiheessa olisi mahdollista.

Yllä esitetyssä kustannusarviossa on oletettu, ettei John Stenbergin rannan rakenteita ole tarpeen uusia. John Stenbergin rannan stabiliteetti tulee varmistaa hotelli- ja allasalueen ruoppaus- ja täyttötöiden aikana. Mikäli ruoppaus- ja täyttötöet edellyttävät rannan stabiliteetin parantamista, tulee John Stenbergin rannan varmuustaso nostaa uusimistyön yhteydessä nykyisten vaatimusten tasolle. Tällöin todennäköinen ratkaisu on, että rantarakenteet tulee uusia suoritettavien töiden seurauksena. Käytettävä menetelmä tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä. Rakenteiden uusimisesta arvioidaan alustavasti aiheutuvan noin 5 milj. euron lisäkustannukset.

Kaupungille kohdistuvien tonttitulojen suuruus määräytyy tontinluovutusmenettelyssä. Kaupungille koituvien tulojen arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa. Tontin luovutuksesta tullaan aikanaan tekemään erillinen päätös.

Vuoden 2018 aikana koko Hakaniemenrannan suunnittelua jatketaan pidetyn kilpailun pohjalta. Suunnittelusta voi aiheutua muutoksia, joilla on vaikutuksia rannan toteutusratkaisuihin ja kustannuksiin.

Asemakaava-alue on toteutettavuudeltaan ja kokonaistaloudellisuudeltaan haastava. Alueen toteuttamisen edellyttämä esirakentaminen ja rantarakentaminen kuormittavat kaavan investointitaloutta ja investointikustannusten suuruuden arvioidaan olevan noin 1300 eur/k-m² ja John Stenbergin rannan rakenteiden uusimisen kanssa noin 1650 eur/k-m² uutta kerrosalaa kohden.

Kaavaratkaisua voidaan pitää perusteltuna, sillä se liittyy keskeisesti laajenevan keskustan alueena kehitettävän Hakaniemen alueeseen. Nyt toteutettava osuus on osa suurempaa Hakaniemenrannan kaavakokonaisuutta, jossa tavoitteena on mahdollistaa alueelle Kruunusillat-pikaraitiotieyhteys, uusi Hakaniemensillan linjaus, uutta julkista rantaa sekä alueen täydennysrakentamista. Kaavan edellyttämät investoinnit palvelevatkin ko. tonttia laajemman kokonaisuuden toteuttamista.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa alueen ja kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 1.12.2017–8.1.2018. Ehdotuksesta on tehty kolme muistutusta ja nähtävilläoloajan ulkopuolella on saatu kaksi kirjettä.

Muistutukset ja kirjeet

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat hotellirakennuksen arkkitehtuuriin, sijaintiin sekä kaavaprosessin lainmukaisuuteen. Lisäksi kiinnitettiin huomiota rakentamisaikaisten vaikutusten huomioimiseen. Kirjeissä esitetyt huomautukset kohdistuivat veden vaihtuvuuden varmistamiseen Töölönlahdessa, hankkeen taloudelliseen kannattavuuteen sekä hotellirakennuksen sopivuuteen kaupunkikuvassa.

Muistutuksiin ja kirjeisiin annetut vastineet ilmenevät vuorovaikutusraportista (liite 3).

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), museoviraston, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), liikenneliikelaitoksen (HKL) ja kaupunginmuseon lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat metrol liikenteen huomioimiseen rakentamisaikana, rakentamisen vaikutuksiin arvokkaassa kulttuuriympäristössä, ympäristön ilmanlaadun huomioimiseen rakennuksessa sekä ruoppausten ja täyttöjen vaikutusten tarkempaan arviointiin.

Helen Oy ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa tai huomautettavaa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutuksissa, kirjeissä ja lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

25.06.2018

Asia/2

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12478 kartta, päivätty 7.11.2017, muutettu 27.3.2018, päivitetty Kylk:n 27.3.2018 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12478 selostus, päivätty 7.11.2017, muutettu 27.3.2018, päivitetty Kylk:n 27.3.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.11.2017, täydennetty 27.3.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 7.11.2017

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

25.06.2018

Asia/2

Kaupunginmuseo
Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 27.03.2018 § 172

HEL 2017-009234 T 10 03 03

Hankenumero 1611_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 7.11.2017 päivätyn ja 27.3.2018 muutetun asemakaavan muuto-sehdotuksen nro 12478 hyväksymistä. Asemakaavan muutos kos-kee 11. kaupunginosan (Kallio, Siltasaari) katu- ja vesialueita (muo-dostuu uusi kortteli 11208).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausun-toihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

14.11.2017 Ehdotuksen mukaan

07.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465
perttu.pulkka(a)hel.fi
Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Infra- ja kalustoyksikkö 21.12.2017

HEL 2017-009234 T 10 03 03

Rakennuslupaa myönnettäessä otettava huomioon metrosta tuleva melu, sekä ettei rakentamisen aikana aiheuteta vaaraa liikenteelle millään rakennustyöllä.

Metroradalla on jatkuvaa liikennettä päivittäin n. 04:30 – 24:00, sekä satunnaisesti radan kunnossapitotöitä öisin. Normaali liikenne ajaa tuossa kohdassa 70km/h. Suunnitellusta hotellista länteen on metrora-
dalla vaihdealue jonka yli ajaessaan Metrojunat aiheuttavat poikkeuk-
sellisen paljon kolinaa. Ne voivat kantautua esim. runkoääninä ja kuu-
lua hiljaisena aikana rakennukseen meluna. Rakennuksessa siis pitää
olla riittävän hyvä äänieristys.

Rakennettaessa pitää ottaa huomioon HKL:n ohje
https://www.hel.fi/hel2/hkl/metro/HKL_tyoskentely_metroradan_laheisyysydessä.pdf (julkisesti jaossa) sekä Metron toimintaohjeet (eivät ole julkisesti jaossa).

Lisätiedot

Heikki Koskinen, rataisännöitsijä, puhelin: 050 559 1990
heikki.koskinen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 7.12.2017

HEL 2017-009234 T 10 03 03

Kaupunginmuseo arvioi asemakaavan muutosta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Kaavamuutos koskee katu- ja vesialuetta, joka sijaitsee Hakaniemenrannassa, Kallion kaupunginosassa. Kaavaratkaisu mahdollistaa hotellin, katuaukion ja julkisen rannan rakentamisen osittain täyttömaalle Siltaavuorensalmen pohjoisrannalla. Kaavaratkaisulla mahdollistetaan arkkitehtuurikilpailun voittaneen ehdotuksen toteuttaminen kortteliin. Kaavamuutos on osa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaa-

van kokonaisuutta, jonka tavoitteena on parantaa alueen joukkoliikenneyhteyksiä, tiivistää kaupunkirakennetta, parantaa liikenteen edellytyksiä ja mahdollistaa kaupunkilaisille uutta julkista rantaa. Siltavuorensalmen vesialueen ranta siirtyy täyttöjen myötä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 28.2.2017 Hakaniemenranta ja Sörnäistenranta -alueen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen, jonka osa Hakaniemen hotellin asemakaavan muutosluonnoksen on. Tällöin lautakunta päätti, että jatkosuunnittelussa Siltavuorensalmen alueesta mukaan lukien Hakaniemenranta järjestetään monialainen suunnittelukilpailu, johon osallistuvilta vaaditaan arkkitehtuurin, maisema-arkkitehtuurin ja kaupunkimuotoilun osaamista.

Alue sijoittuu Hakaniementorin kaakkoispuolelle Siltavuorensalmen rantaan. Suunnittelualue on pääosin vesialuetta. Alueella on nykyisin Hakaniemenrannan jalankulkualue, veneiden kiinnittymisen mahdollistavat rantarakenteet sekä puinen laituri, joka mahdollistaa lauttaliikenteen. Voimassa olevissa kaavoissa alue on vesi- ja katualuetta.

Asemakaavoitus perustelee uutta hotellia seuraavasti: Hotellin sijoittaminen alueelle lisää alueen liiketoiminnan mahdollisuuksia, vetovoimaa ja aktiivisuutta. Rakentaminen muuttaa näkymiä Hakaniementorin suunnasta sekä asuinkorttelin eteläosasta. Hotellirakennuksen massoittelussa ja sijoituksessa on pyritty ottamaan huomioon näkymien muutokset siten, että rakennusta ei ole sijoitettu kiinni Hakaniemenrannan katualueeseen vaan se on pyritty sijoittamaan riittäväälle etäisyydelle rannan täytöille, jolloin näkymien säilyminen osittain on mahdollista eikä hotellirakennus varjosta vanhaa rakennuskantaa kohtuuttomasti. Hotellin läntistä julkisivua on viistetty siten, että näkymälinja torilta säilyy osittain. Hotellirakennuksen sijainti on kaupunkikuvallisesti merkittävä ja se tulee valmistuessaan erottumaan uutena maamerkinä ympäristössään. Laajat vesialueen täytöt edellyttävät ruoppausta ja kaivuu- töitä, ja nykyiset rantarakenteet puretaan.

Kaupunginmuseon lausunto:

Kaupunginmuseo korostaa, että muutosalueelle ja sen välittömään läheisyyteen liittyy kulttuuriympäristöarvoja, jotka tulee ottaa huomioon. Suunnittelualue rajautuu kahteen RKY 2009 alueeseen: Osuusliikkeiden ja teollisuuden Sörnäinen ja Helsingin yliopiston rakennusten muodostama kokonaisuus Siltavuoren penkereellä. Lisäksi suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki), johon sisältyy Kruununhaka ja joka pohjoisessa rajautuu Sörnäisten kaupunginosaan. Hakaniementorin kulttuurihistoriallinen ja kaupunkihistoriallinen merkitys on huomattava, joten toriin ja sen ympäristöön tulee suhtautua vaalien.

Kaupunginmuseo pitää täyttömaalle perustuvaa hotellin rakentamista Hakaniemen rantaan kulttuurihistorian ja maiseman vaalimisen kannalta ongelmallisena. Täytöt ja rantarakentaminen vaikuttavat merkittäväällä tavalla alueen kaupunkikuvaan ja maisemaan laajalla alueella. Hotelli sijaitsee Hakaniemenrannassa merkittäväällä paikalla.

Hakaniementorin suunnasta näkymä muuttuu ja osin peittyy, kun kahdeksankerroksinen hotellirakennus rajaa avointa näkymää kohti Kruununhaan pohjoista kaupunkijulkisivua, samoin Siltavuoresta Hakaniemeen päin katsottuna. Pitkänsillan suunnasta näkymät kohti Merihakaa muuttuvat suljetummiksi. Siltavuorensalmen vesialue muuttuu suurelta alalta rakennusmaaksi ja ranta-alueet ja näkymät kaventuvat merkittävästi. Uusi hotellirakennus erottuu ympäristöstään kokonsa, muotonsa sekä julkisivukäsittelynsä takia.

Hakaniemen tori ja sitä ympäröivät rakennukset, aukiot ja rannat näkymineen ja historian aikana muuttuneine käyttöineen ovat tuottaneet kiinnostavaa ympäristöä, joka on osa asukkaiden, torin ja rannan käyttäjien mielenmaisemaa. Alueen historia ja sen rakentuminen ovat luoneet omaleimaista helsinkiläistä ympäristöä ja helsinkiläisten identiteettiä, jota tulee kunnioittaa myös uudistuksia suunniteltaessa. Muutosten tulee olla hallittuja ja sopusoinnussa olemassa olevan kaupunkikuvan kanssa. Lisäksi ranta-alue ei saa muuttua luonteeltaan yksityisalueeksi.

Kaupunginmuseo pitää kaavan mahdollistamaa hotellirakennusta paikkaansa liian kookkaana ja massiivisena. Lisäksi sen vaatimat täytöt kaventavat Siltavuorensalmea, mitä kaupunginmuseo pitää erittäin valitettavana.

Museovirasto lausuu vedenalaisen perinnön osalta.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 05.10.2017 § 38

HEL 2017-009234 T 10 03 03

Hankennumero 1611_3

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan12478 pohjakartan kaupunginosassa 11 Kallio Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/2

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12478
Kaupunginosa: 11 Kallio
Kartoituksen työnumero: 31/2017
Pohjakartta valmistunut: 13.9.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi
Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

25.06.2018

Asia/3

§ 455

V 29.8.2018, Sörnäistentunnelin asemakaavan muuttaminen (nro 12162)

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 10. kaupunginosan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katualuetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa korttelin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katualuetta), 21. kaupunginosan (Hermannin) katu-, puisto- ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 21001 tontista 3, osaa korttelin 21005 tontista 5, osaa korttelin 21015 tonteista 1 ja 2, osaa korttelin 21016 tonteista 2 ja 3, osaa korttelin 21017 tonteista 4, 5 ja 6, osaa korttelin 21018 tonteista 1, 3 ja 4, osaa korttelin 21274 tonteista 10 ja 11, osaa korttelin 21674 tontista 3 ja katu-, puisto- ja rautatiealueita) koskevan asemakaavan muutoksen 28.5.2013 päivätyn piirustuksen numero 12162 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin rakentamisen Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien yhdistämiseksi. Sörnäistentunnelin avulla liikenteen sujuminen pohjois-eteläsuunnassa

varmistuu Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa, liikenteen melu- ja päästöhaitat vähenevät ja liikenneturvallisuus paranee. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamisen mahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat, ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.

Sörnäistentunneli turvaa joukkoliikenteen kehittämismahdollisuudet Kalasataman Hermannin rantatielle sijoittuvan liikenteen solmukohtan ympärillä. Myös jalankulun ja pyöräilyn yhteydet paranevat.

Tunnelin läpi kulkeva liikennemäärä on noin 18 500 ajoneuvoa vuorokaudessa, nousten 20 500 ajoneuvoon vuoteen 2040 mennessä. Liikennetunnelin maanpäälliset rakenteet ovat Sörnäisten ja Hermannin rantateiden ajoluiskat sekä Junatien ilmanvaihtokuilu ja Sörnäistenkadun päässä oleva tekniikkarakennus ja ilmanvaihtokuilu, jotka osoitetaan katu- ja puistoalueille.

Sörnäistentunnelin pituus on 1,5 km. Tunnelin tilavaraus on suunniteltu kalliotunneliksi 800 m matkalta ja Sörnäisten rantatien sekä Hermannin rantatien päässä teräsbetonitunneliksi. Tunneli on mitoitettu kahdelle yksikaistaiselle erilliselle liikennetunnelille, jotka on suunniteltu henkilöauto- ja kuorma-autoliikenteelle 50 km/h nopeusrajoituksella. Tunnelissa ei sallita kevyttä liikennettä eikä vaarallisten aineiden kuljetuksia.

Esittelijän perustelut

Aiemmat päätökset

Sekä Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa että valmisteilla olevassa uudessa maanalaisessa yleiskaavassa on tilavaraus Sörnäistentunnelille. Tunneli on Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavan (kaupunginvaltuusto 30.1.2008, 30 §) mukainen. Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 (272 §) hyväksymä yleiskaava ei korvaa voimassa olevaa osayleiskaavaa, joka on tarkempaan jäänyt voimaan. Yleiskaavan tie-, katu- ja baanaverkko 2050 -teemakartassa on Sörnäistentunnelin ohjeellinen sijainti ja pituus.

Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavassa alueen pääkatuliikenne voidaan siirtää tunneliin Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien välillä. Katutunneli parantaa rantateiden välisen pääkatuyhteyden liikenteen sujuvuutta sekä metroaseman alueen kevyen liikenteen turvallisuutta ja olosuhteita. Tunnelin eteläinen suuaukko on Itäväylän länsipäässä ja pohjoinen suuaukko Hermannin rantatiellä välillä Työpajankatu Verkkosaarenkatu.

Sörnäisten ja Hermannin rantateiden liittymän liikennesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 25.2.2008 (258 §). Kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 (196 §) Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi. Kaupunginvaltuusto totesi samalla, että Sörnäistentunnelin toteutettavuus tai kannattavuus ei ole riippuvainen Keskustatunnelista. Sörnäistentunnelin kaavalla ei ole vaikutusta keskustan läpiajoliikennettä ja satamien raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytysten selvittämiseen.

Kalasadaman raitioteiden yleissuunnitelma tulee kaupunginvaltuuston päätettäväksi kesäkuussa 2018. Kalasadaman raitiotie kulkee Sörnäissä Hermannin rantatiellä. Sörnäistentunnelin kaksiaukkoinen suuaukko sijoittuu Hermannin rantatien keskellä kulkevan raitiotien molemmin puolin. Raitiotien toteuttamisen yhteydessä on perusteltua varautua Sörnäistentunnelin rakentamiseen. Tunnelin radanalaisten rakenteiden toteuttaminen Hermannin rantatielle jälkikäteen aiheuttaisi pitkäkestoisen liikennekatkon raitiolinjalla. Raitioliikenteelle aiheutuvat haitat saadaan minimoitua toteuttamalla radanalaiset rakenteet raitiotien rakentamiseen liittyen.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1914–2009, joissa alue on tehdaskorttelien, toimitilarakennusten, teollisuus- ja varastorakennusten, asuinkerrostalojen ja autopaikkojen korttelialuetta, katualuetta sekä puistoa.

Kustannukset

Sörnäisten tunnelin rakentamisen kustannusarvio oli 160 miljoonaa euroa vuonna 2013 (alv. 0%), josta johtosiirtojen kustannukset olivat 8,6 milj. euroa. Vuotuisiksi käyttökustannuksiksi arvioitiin noin 2 milj. euroa vuodessa. Kustannusarvioiden on arvioitu olevan edelleen ajantasaisia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 2.8.–2.9.2013. Ehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Ehdotuksesta saatiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin Energia -liikelaitoksen, Helsingin

seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), kiinteistölautakunnan, rakennusvalvontaviraston, kaupunginmuseon johtokunnan, pelastuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan sekä talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot.

ELY-keskus totesi lausunnossaan, että tunneli varmistaa liikenteen sujumisen itäisessä kantakaupungissa ja lisää liikenneturvallisuutta, parantaa ilmanlaatua tarkasteltaessa laajaa aluetta ja lisää asuinrakentamismahdollisuuksia Hermannin rantatien tuntumassa. Liikenteen hallinta on Sörnäistentunnelin osalta keskeinen kysymys. Pääkaupunkiseudulla on suunnitteilla useita ajoneuvoliikenteen tunneleita, joissa liikenteen hallinta on olennaista. Seudun yhteisenä tavoitteena on, että ajoneuvoliikenteen hallinta tapahtuu yhdestä yhtenäisestä keskuksesta. Sörnäistentunnelia suunniteltaessa tulee olla yhteydessä liikenneviraston liikennekeskukseen liikenteen hallinnan järjestämisestä. Tunnelin liikenteenohjaussuunnitelman laadinta on myös tärkeää.

HSL:n mukaan tunneli lisää henkilöautoliikennettä. Toisaalta se vähentää läpiajoliikennettä Kalasataman metroaseman ympäristössä. Kokonaisvaikutuksiltaan Sörnäistentunnelia voi pitää liikenteellisesti kannattavana hankkeena.

Helen Sähköverkko Oy kiinnitti huomiota tunnelin rakentamisen edellyttämiin useisiin sekä 110 kV sähkönsiirto- että 10 kV ja 400 V jakeluverkonkaapeleiden siirtoihin. Helen Sähköverkko Oy on suunnitellut tekevänsä kyseiset kaapelisiirrot alueelle tulevan Kalasataman sähköaseman valmistumisen yhteydessä. Siirtojen tekeminen esitetyn kustannusarvion mukaisesti edellyttää suunnitelmien aikataulullista yhteensovittamista. Lisäksi Helen Sähköverkko Oy esitti, että kaapelireittien rakentamisen ja alueen selkeyden takia ns. Vilhonvuorenkadun jatke Parrulaiturin jatkeeksi tulisi rakentaa ennen tunnelityömaata.

Helsingin Energia -liikelaitos totesi, että johtosiirroista voi rakennustyön ajankohdasta riippuen tulla myös energianhankinnan lisäkustannuksia, mikäli Hanasaaren voimalaitoksen tuotantotehoa ei saa siirrettyä asiakkaille. Asemakaavan valmisteluaineistosta ei ilmene, onko pelastuslaitoksen kalustolla ja polttoainekuljetuksilla riittävä esteetön pääsy voimalaitosalueelle rakentamisaikana ja lopputilanteessa.

HSY suositti ottamaan merenpinnan nousun huomioon siten, että tunnelien päiden taso nostetaan nykyisestä noin kahdesta metrillä kolmeen metriin. Tunnelin suuaukkojen sekä poistopiippujen ympäristön ilmanlaatuun tulee kiinnittää huomiota. Sörnäistentunnelin vaatimat johtosiirrot tulee rahoittaa HSY:n ulkopuolisella rahoituksella.

Kiinteistölautakunta totesi, että Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen koko-

naismäärän merkittävän kasvattamisen. Kaupunki on strategiaohjelmassaan painottanut Pasila-Vallila-Kalasadama -akselin kehittämistä myös työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä, minkä vuoksi alueella tulee turvata myös riittävän toimitilatonttivarannon säilyttäminen.

Rakennusvalvontavirasto lausui, että katutilaa ja -kuvaa koskevien määräysten tulee sisältyä asemakaavaan. Katusuunnitelmaa hyväksyttäessä on oltava arvioituna, täytyvätkö maankäyttö- ja rakennuslain ympäristöön soveltuvuutta koskevat vaatimukset. Arviointi on hoidettava pyytämällä lausunto kaupunkikuvaneuvottelukunnalta. Sörnäisten-tunneli sijoittuu kantakaupunkiin ja sekä työnaikaisissa vaiheissa että lopputilanteessa tulee varmistua kaupunkikuvallisesta laadusta.

Kaupunginmuseon johtokunta korosti, että suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tulee varmistaa sekä valtakunnallisesti merkittävien että asemakaavassa suojeltujen kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan.

Pelastuslautakunta huomautti, että tunnelin liikennejärjestelyt on toteutettava siten, ettei tunneliin muodostu ruuhkaa missään tilanteessa. Automaattisen palosammutusjärjestelmän lisäksi tunneliin tulee asentaa kiinteä sammutusvesiputkisto, jonka ulos-otot tulee sijoittaa yhdystunnelien oviaukkojen läheisyyteen. Tunnelin tulvasuojausjärjestelyjen toimivuus nopeasti etenevässä tulvatilanteessa on varmistettava.

Yleisten töiden lautakunta totesi, että korkeusasemien ja teknisten ratkaisujen suunnittelun osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota merivesi- ja hulevesitulvien hallintaan kaikissa olosuhteissa tunnelin suuaukoilla ja lähialueilla.

Ympäristölautakunta näki, että tunnelin suiden lähistöllä päästö- ja meluhaittojen lisääntyminen ja hallitseminen edellyttää huolellista suunnittelua ja ympäristöselvitysten tarkentamista. Uusien asuinkortteleiden suunnittelussa Hermannin rantatien varrelle täytyy huolehtia siitä, ettei alueelle muodostu katukuilumaisia olosuhteita, jotka heikentäisivät ilmanlaatua arvioidusta. Lisäksi kaava-aineistosta puuttuvat selvitykset, joiden perusteella melutilannetta voitaisiin arvioida.

Talous- ja suunnittelukeskus totesi, että Kalasadaman alueen jatko-suunnittelussa on turvattava Kalasadaman keskuksen kautta kulkevan läpikulkuliikenteen toimivuus myös ennen Sörnäistentunnelin rakentamisen hankepäätöstä.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Aiempi kaupunkisuunnitteluvirasto totesi 6.5.2014 päivätyssä kirjeessä kaupunginhallitukselle, etteivät annetut lausunnot anna aihetta muuttaa asemakaavan muutosehdotusta.

Asemakaavan muutosehdotukseen ei siten ole tehty muutoksia, eikä ehdotusta ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on aiemman kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12162 kartta, päivätty 28.5.2013
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12162 selostus, päivätty 28.5.2013, täydennetty 6.5.2014
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen 28.5.2013, täydennetty 6.5.2014
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuvat 28.5.2013

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen

25.06.2018

Asia/3

hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.06.2018 § 434

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.06.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jan Va-
paavuoren ehdotuksesta.

04.06.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 6.5.2014

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Ksv 2281_1

10. kaupunginosan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katua-
luetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa kort-
telin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katua-
luetta) koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 4.6.2013 puoltaa 28.5.2013 päi-
vätyn asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin raken-
tamisen yhdistämään Sörnäisten rantatie ja Hermannin rantatie. Sör-
näistentunneli varmistaa liikenteen sujumisen pohjois-eteläsuunnassa
Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa sekä liikenteen
melu- ja päästöhaittojen vähentämisen ja liikenneturvallisuuden paran-
tamisen. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen
muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinra-
kentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kau-
punkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 2.8.–
2.9.2013.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet
lausuntonsa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Hel-
singin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin
Energia -liikelaitos, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä,
kiinteistölautakunta, rakennusvalvontavirasto, kaupunginmuseon johto-
kunta, pelastuslautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölaui-
akunta sekä talous- ja suunnittelukeskus.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä toteaa (2.9.2013), että tunneli
lisää henkilöautoliikennettä. Toisaalta se vähentää läpiajoliikennettä
Kalasataman metroaseman ympäristössä. Kokonaisvaikutuksiltaan
Sörnäistentunnelia voi pitää liikenteellisesti kannatettavana hankkeena.

Helen Sähköverkko Oy toteaa (19.8.2013), että tunnelin rakentaminen
edellyttää useita sekä 110 kV sähkönsiirto- että 10 kV ja 400 V jakelu-
verkonkaapeleiden siirtoja. Helen sähköverkko Oy on suunnitellut teke-
vänsä kyseiset kaapelisiirrot alueelle tulevan Kalasataman sähköase-
man valmistumisen yhteydessä. Siirtojen tekeminen esitetyn kustannu-
sarvion mukaisesti edellyttää suunnitelmien aikataulullista yhteensovit-
tamista. Lisäksi Helen Sähköverkko Oy esittää, että kaapelireittien ra-
kentamisen ja alueen selkeyden takia ns. Vilhovuorenkadun jatke Par-
ulaiturin jatkeeksi tulisi rakentaa ennen tunnelityömaata.

Helsingin Energia -liikelaitos toteaa (27.8.2013), että johtosiirroista voi
rakennustyön ajankohdasta riippuen tulla myös energianhankinnan li-
säkustannuksia, mikäli Hanasaaren voimalaitoksen tuotantotehoa ei

saa siirrettyä asiakkaille. Asemakaavan valmisteluaineistosta ei ilmene, onko pelastuslaitoksen kalustolla ja polttoainekuljetuksilla riittävä esteetön pääsy voimalaitosalueelle rakentamisaikana ja lopputilanteessa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä suosittaa (20.8.2013) ottamaan merenpinnan nousun huomioon siten, että tunnelien päiden taso nostetaan nykyisestä n. kahdesta metristä kolmeen metriin. Tunnelin suuaukkojen sekä poistopiippujen ympäristön ilmanlaatuun tulee kiinnittää huomiota. Sörnäistentunnelin vaatimat johtosiirrot tulee rahoittaa HSY:n ulkopuolisella rahoituksella.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (13.11.2013), että Kalasataman alueen jatkosuunnittelussa on turvattava Kalasataman keskuksen kautta kulkevan läpikulkuliikenteen toimivuus myös ennen Sörnäistentunnelin rakentamisen hankepäätöstä.

Kiinteistölautakunta toteaa (19.9.2013), että Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen kokonaismäärän merkittävän kasvattamisen. Kaupunki on strategiaohjelmassaan painottanut Pasila-Vallila-Kalasatama -akselin kehittämistä myös työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä, jonka vuoksi alueella tulee turvata myös riittävän toimitilatonttivarannon säilyttäminen.

Rakennusvalvontavirasto toteaa (21.8.2013), että katutilaa ja -kuvaa koskevien määräysten tulee sisältyä asemakaavaan. Katusuunnitelmaa hyväksyttäessä on oltava arvioituna, täyttyvätkö maankäyttö- ja rakennuslain ympäristöön soveltuvuutta koskevat vaatimukset. Arviointi on hoidettava pyytämällä lausunto kaupunkikuvaneuvottelukunnalta. Sörnäistentunneli sijoittuu kantakaupunkiin ja sekä työnaikaisissa vaiheissa että lopputilanteessa tulee varmistua kaupunkikuvallisesta laadusta.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa (27.8.2013), että suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tulee varmistaa sekä valtakunnallisesti merkittävien että asemakaavassa suojeltujen kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mitta-kaavaltaan.

Pelastuslautakunta toteaa (3.9.2013), että tunnelin liikennejärjestelyt on toteutettava siten, ettei tunneliin muodostu ruuhkaa missään tilanteessa. Automaattisen palosammutusjärjestelmän lisäksi tunneliin tulee asentaa kiinteä sammutusvesiputkisto, jonka ulos-otot tulee sijoittaa yhdystunneleiden oviaukkojen läheisyyteen. Tunnelin tulvasuojausjärjestelyjen toimivuus nopeasti etenevässä tulvatilanteessa on varmistettava.

Yleisten töiden lautakunta toteaa (13.8.2013), että korkeusasemien ja teknisten ratkaisujen suunnittelun osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota merivesi- ja hulevesitulvien hallintaan kaikissa olosuhteissa tunnelin suuaukoilla ja lähialueilla.

Ympäristölautakunta toteaa (27.8.2013), että tunnelin suiden lähistöllä päästö- ja meluhaittojen lisääntyminen ja hallitseminen edellyttää huolellista suunnittelua ja ympäristöselvitysten tarkentamista. Uusien asuinkortteleiden suunnittelussa Hermannin rantatien varrelle täytyy huolehtia siitä, ettei alueelle muodostu katukuilumaisia olosuhteita, jotka heikentäisivät ilmanlaatua arvioidusta.

Kaava-aineistosta puuttuvat kuitenkin selvitykset, joiden perusteella melutilannetta voitaisiin arvioida.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että asemakaavalla mahdollistetaan Sörnäistentunnelin rakentaminen. Varsinainen toteutus- ja väliaikaisten järjestelyjen suunnittelu tehdään asemakaavan laatimisen jälkeen yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Asemakaavan valmisteluaineistoon kuuluu alustava suunnitelma putki- ja johtosiiroista sekä väliaikaisista liikennejärjestelyistä. Näitä suunnitelmia tullaan päivittämään ympäristön suunnittelu- ja rakentamistilanteen mukaan. Tunnelin rakentamisaikaiset häiriöt pyritään minimoimaan tunnelin jatkosuunnittelun eri vaiheissa.

Sörnäistentunneli liittyy maantasoon Sörnäisten rantatiellä ja Hermannin rantatiellä. Molemmilla nykyinen maanpinta on noin kaksi metriä merenpinnan tason yläpuolella eikä laajamittainen korkeusaseman muuttaminen ole nykyisestä rakennuskannasta johtuen mahdollista. Asemakaavan valmisteluaineistossa on esitetty, että tulviin varauduttaisiin tasauksen maltillisella muuttamisella sekä patorakenteilla, joita jouduttaisiin käyttämään äärimmäisissä tulvaolosuhteissa. Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa kuitenkin myös tunnelin suuaukkojen tasauksen nostamisen kolmeen metriin merenpinnasta tarvittaessa.

Sörnäistentunneli parantaa ilmanlaatua laajalla alueella autoliikenteen siirtyessä maan alle. Tunnelin suuaukkojen välittömässä läheisyydessä ilmanlaatu kuitenkin huononee, kun osa tunnelissa aiheutuvista päästöistä purkautuu suuaukkojen kautta poistoilmahormeista huolimatta. Ilmatieteen laitos on laatinut Sörnäistentunnelista ilmanlaatumallinnuksen jossa on tutkittu ilmanlaatua tunnelin suuaukkojen ja poistoilmahormien läheisyydessä sekä maantasossa, että rakennusten julkisivuilla.

Kaavaselostuksessa on arvioitu Sörnäisten tunnelin vaikutuksia liikennemeluun ennustettujen liikennemäärien perusteella. Tunnelin toteuttamisesta johtuvaa havaittavaa ja merkittävänä pidettävää eroavaisuutta melutasoissa on arvioitu syntyvän ainoastaan Hermannin rantatiellä

suunnitellun tunnelin osuudella, missä tunnelivaihtoehdon mukaisessa tilanteessa keskiäänitaso on noin 3 dB alhaisempi verrattuna ennusteseen ilman tunnelia. Muilla katuosuuksilla ennustetut liikennemäärän muutokset ovat melutasojen kannalta vähäisiä, eikä tarkempi esimerkiksi rakennusten julkisivuille kohdistuva tarkastelu ole tarpeellista. Tunneliin liittyvien LVIS-laitteiden aiheuttamaan meluun on kiinnitetty huomiota kaavamääräyksellä ja suunnittelutavoitetta on selitetty kaava-selostuksessa. Mahdollisia suuaukkojen absorptioverhoiluja voidaan tarkastella myöhemmässä suunnitteluvaiheessa.

Sörnäistentunnelin asemakaavan oheismateriaaliksi on laadittu liikenteellinen toimivuustarkastelu, liikenteenhallinnan periaateratkaisut ja riskianalyysi. Näiden selvitysten perusteella on osoitettavissa, että tunneli ei jonoudu normaaliliikenteen ruuhkatunteina ja tunnelin ruuhkaantumisriski voidaan minimoida myös poikkeustilanteissa. Tunneliin asennetaan kiinteä sammutusvesiputkisto pelastuslaitoksen ohjeiden mukaisesti.

Sörnäistentunnelin maanpäällisistä rakenteista on annettu kaupunkikuvaa koskevia määräyksiä, joiden tavoitteena on varmistaa kaupunkikuvallisesti vaativaan ympäristöön sopiva ratkaisu.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa (5.7.2013), että tunneli varmistaa liikenteen sujumisen itäisessä kantakaupungissa. Se myös lisää liikenneturvallisuutta, parantaa ilman laatua tarkasteltaessa laajaa aluetta ja lisää asuinrakentamismahdollisuuksia Hermannin rantatien tuntumassa.

Liikenteen hallinta on Sörnäistentunnelin osalta keskeinen kysymys. Pääkaupunkiseudun yhteisenä tavoitteena on, että ajoneuvoliikenteen hallinta tapahtuu yhdestä yhtenäisestä keskuksista. Sörnäistentunnelia suunniteltaessa tulee olla yhteydessä Liikenneviraston liikennekeskukseen liikenteen hallinnan järjestämisestä.

Ilmatieteenlaitoksen tekemän selvityksen mukaan tunnelin suuaukkojen läheisyydessä typpidioksidin pitoisuudet voivat ylittää vuosiraja-arvon myös hieman katualueen ulkopuolella. Typpidioksidipitoisuuden vuorokausiohjarvo ylittyy yleisesti vilkkaiden väylien varsilla. Toisaalta voidaan arvioida, että suuaukkojen ympäristöä lukuun ottamatta tunneli parantaa ilmanlaatua laajalti autoliikenteen siirtyessä maan alle sekä sujuvuuden parantuessa. Tunnelointi vähentää myös meluhaittaa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että koko pääkaupunkiseudun ajoneuvoliikenteen hallinnan keskittäminen yhteen yhtenäiseen keskukseseen on myös Helsingin kaupungin näkökulmasta erittäin tärkeää. Helsingin kaupungilla on vireillä useita muitakin liikennetunnelihankkeita, joiden liikenteen hallinnan järjestäminen ja siihen liittyvä yhteistyö lii-

kenneviraston kanssa on tarkoitus käsitellä kokonaisuutena eikä aina-kaan vielä tässä vaiheessa hankekohtaisesti. Parhaillaan on käynnissä selvitystyö Helsingin kaupungin alueelle rakennettavien ajoneuvoliikenteen tunneleiden valvomisessa ja ohjaamisessa ratkaistavista asioista.

Sörnäistentunnelin asemakaavan oheismateriaaliksi laadituissa liikenteen hallinnan periaateratkaisuissa on esitetty myös tunnelin alustavat liikenteen ohjausperiaatteet, joita tarkennetaan jatkosuunnittelussa. Sörnäistentunnelille ja sen vaikutusalueelle tullaan laatimaan liikenteen ohjaussuunnitelma toteutussuunnittelun yhteydessä. Asemakaava mahdollistaa toimivan liikenteen ohjauksen rakentamisen tunnelille ja ympäröivälle katuverkolle.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavaselostusta on täydennetty 6.5.2014 toteuttamisaikataulun ja meluvaikutusten osalta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, etteivät lausunnot anna aihetta muuttaa asemakaavan muutosehdotusta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen ei liity maankäytösopimusmenettelyä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole tehty muutoksia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuoden 2014 talousarvion investiohjelmassa on varauduttu Sörnäistentunnelin rakentamisen aloitukseen vasta vuonna 2021. Asemakaavaselostuksen liitteenä on alustava liikennesuunnitelma, joka on erikseen hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa asemakaavaehdotuksen yhteydessä 4.6.2013 ja jota täsmennetään ympäristön suunnittelun edetessä.

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308

tuukka.linnas(a)hel.fi

Johanna Iivonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37137

johanna.iivonen(a)hel.fi

Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255

seija.narvi(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 13.11.2013

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Kalasataman metroaseman lähiympäristöön suunnitellut liikenne ratkaisut ovat perustuneet tunnelin rakentamiseen Kalasataman osayleiskaavavaiheesta lähtien. Kaupunginvaltuusto päätti 6.6.2012 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman. Asemakaavan muutosehdotuksessa ja tunnelin linjauksessa on varauduttu myös tunnelin leventämiseen kaksikaistaiseksi tunnelisuunnittain.

Sörnäistentunneli varmistaa liikenteen sujumisen pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa sekä liikenteen melu- ja päästöhaittojen vähentämisen ja liikenneturvallisuuden parantamisen Kalasataman keskeisellä alueella. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee. Siten tunneli mahdollistaa liike- ja toimitilarakentamiseen suunniteltujen alueiden muuttamiseen asuntotuotantoon, jonka toteutettavuus on todennäköisesti liike- ja toimitilarakentamista nopeampaa. Lisäksi tunnelin rakentamisen myötä nykyinen Tukkutorin alue saadaan kytkettyä paremmin uuteen Kalasataman alueeseen.

Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa itäisen kantakaupungin joukkoliikenteen kehittämisen Kalasataman metroaseman ympäristössä siten, että tulevaisuudessa alueesta muodostuu tärkeä joukkoliikenteen solmukohta. Alueen jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteet paranevat, kun vilkas läpikulkuliikenne on tunnelissa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on arvioinut Sörnäistentunnelin rakentamiskustannuksiksi 160 milj. euroa (MAKU-indeksin kustannustasossa 3/2013).

Kaupunginhallituksen 28.10.2013 hyväksymässä vuoden 2014 talousarvion investointiohjelmassa, joka käsittää 10-vuotiskauden 2014–2023, on Sörnäistentunnelin rakentamiseen alustavasti merkitty 83 milj. euroa vuosille 2021–2023. Hankkeen loppurahoitus ajoittuu 10-vuotisen investointiohjelman jälkeisille vuosille.

Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotus 12162 voidaan hyväksyä. Kalasataman alueen jatkosuunnittelussa on kuitenkin turvattava Kalasataman keskuksen kautta kulkevan läpikulkuliikenteen toimivuus ennen Sörnäistentunnelin rakentamisen hankepäättöstä.

25.06.2018

Asia/3

Lisätiedot

Saara Kanto, projekti-insinööri, puhelin: 310 25531

saara.kanto(a)hel.fi

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276

juha.viljakainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 19.09.2013 § 488

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Sörnäisten-tunnelia koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12162 seuraavan lausunnon:

Sörnäistentunnelin vaikutukset asuntorakentamiseen ja kaavatalouteen

Sörnäistentunnelin rakentaminen mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen kokonaismäärän merkittävän kasvattamisen. Kalasataman osayleiskaavassa Hermannin rantatie on pääkatu, jonka vuorokautinen liikennemäärä on niin suuri, että se ei mahdollista asumisen sijoittamista kadun välittömään läheisyyteen ilman, että liikennettä ohjattaisiin tunneliin. Läpiajoliikenteen ohjautuessa pääasiallisesti Sörnäistentunneliin liikenteen melu ja päästöhaitat Hermannin rantatiellä vähenevät merkittävästi ja kadunvarren rakentamisessa voidaan painottaa aikaisempaa enemmän asumiseen. Hermannin rantatien muuttuminen kokoojakatutyypiksi luo uusia asuinrakentamisen mahdollisuuksia ja mahdollistaa paremmin toiminnallisesti sekoittuneiden kortteleiden rakentamisen. Joukkoliikenteen kehittämismahdollisuudet sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat erityisesti Kalasataman metroaseman ympäristössä ja Hermannin rantatiellä.

Kalasataman metroaseman lähiympäristöön suunnitellut liikenne ratkaisut ovat perustuneet tunnelin rakentamiseen Kalasataman osayleiskaavavaiheesta lähtien. Helsingin yleiskaavassa on varaus tunneliyhteydelle. Sörnäisten tunnelin yleissuunnitelma käsiteltiin kaupunginhallituksessa 28.5.2012. Kaupunginvaltuusto päätti 6.6.2012 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman.

Sörnäistenrannan-Hermanninrannan osayleiskaavaan nähden Sörnäistentunnelin on katsottu luontevasti mahdollistavan nykyisellä tehokkuudella noin 200 000 k-m² (noin 2 400 asuntoa) lisäyksen asuntotuotantoon. Asuinrakentaminen lisääntyy lähinnä muuttamalla alueen osayleiskaavan mukaisia palveluiden ja hallinnon sekä keskustatoiminnoille tarkoitettuja Hermannin rantatien vieressä sijaitsevia korttelialueita asu-

mistarkoitukseen. Liike- ja toimitilarakentamisen kysyntään ja toteuttamiseen Helsingissä ja samoin Kalasataman alueella liittyy osin epävarmuutta ja aikataulullisia riskejä. Merkittävää on, että toimitilarakentaminen on varsin hidasta tällä hetkellä Helsingissä ja toimitilaa on tarjolla runsaasti, myös Kalasataman alueella. Asuminen Kalasataman alueella on kuitenkin hyvin kysyttyä, ja asuinrakentamisen toteutuminen on huomattavasti nopeampaa kuin liike- ja toimitilarakentaminen.

Ottaen huomioon jo nykyisin osayleiskaavassa liike- ja toimitilarakentamiselle osoitetun runsaan rakennusoikeuden määrän kaava-alueella sekä AM-ohjelmassa asumiselle asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet on perusteltua tutkia edellä mainittujen kortteleiden painottamista myös asumistarkoitukseen. Kaupunki on strategiaohjelmassaan painottanut Pasila-Vallila-Kalasatama -akselin kehittämisestä myös työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä, jonka vuoksi alueella tulee turvata myös riittävän toimitilatonttivarannon säilyttäminen. Toimitilarakentamisen edellytyksiä tulee painottaa erityisesti Kalasataman keskuksen välittömässä läheisyydessä.

Asuinrakentamisen rakennusoikeuden yksikköhinta on tällä hetkellä toimitiloista saatavaan yksikköhintaan nähden hieman korkeampi. Kiinteistölautakunnan näkemyksen mukaan asuinrakentamiseen luovutetun rakennusoikeuden yksikköhinta on läpilaskettuna arviolta 25 - 35% korkeampi kuin toimitilarakennusoikeuden luovutuksesta saatava vastaava yksikköhinta ottaen huomioon AM-ohjelman mukaiset rahoitus- ja hallintamuotojakaumatavoitteet. Erityisen merkityksellistä on kuitenkin asuinrakentamisen osalta odotettavissa oleva ajallisesti nopeampi toteutuminen, jolloin tuloutus tapahtuu todennäköisesti huomattavasti nopeammin ja varmemmin kuin liike- ja toimitilarakentamisen osalta.

Sörnäistentunnelin toteutettavuus tai kannattavuus ei ole riippuvainen muista yleiskaavan väylähankkeista ja on liikenteellisten hyötyjen näkökulmasta yksittäisenä hankkeena myös kannattava. Liikennetunneli parantaa erityisesti Kalasataman keskeisimpien rakentamisalueiden ympäristön laatua merkittävästi. Liikenteen aiheuttamien haittojen hallinta paranee, alueen toimintojen suunnittelu helpottuu ja siten alueesta on luotavissa viihtyisämpää kaupunkiympäristöä. Sörnäistentunnelin rakentaminen turvaa myös jalankulun ja pyöräilyn sujuvien yhteyksien rakentamis- ja kehittämismahdollisuudet Kalasataman alueella. Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotus nro 12162 tukee AM-ohjelmassa esitettyjä määrällisiä ja laadullisia tavoitteita sekä asuntotuotannon lisäys tukee kaupungin taloutta ja parantaa kaavan taloudellisuutta.

Pelkästään rakennusoikeuden yksikköhinnan arvonnousulla muuttamalla liike- ja toimitilantontteja asumistarkoitukseen ei voida kuitenkaan perustella tunneli-investoinnin kannattavuutta. Tunnelin rakentamisesta

25.06.2018

tulevat merkittävimmät hyödyt liittyvät lähinnä asuntotuotannon määrälliseen lisäämiseen ja tästä johtuen nopeampaan tuloutukseen, joukko liikenteen edellytysten paranemiseen, liikenteen sujuvoitumiseen ja itäisen kantakaupungin pääkatuverkoston kehittämiseen sekä viihtyisämpään kaupunkiympäristöön.

Lopuksi

Kiinteistölautakunta puoltaa Sörnäistentunnelin asemakaavan muutos ehdotuksen nro 12162 hyväksymistä.

05.09.2013 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.09.2013 § 101

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotukseen nro 12162 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että tunnelin liikennejärjestelyt on toteutettava siten, ettei tunneliin muodostu ruuhkaa missään tilanteessa. Automaattisen palosammutusjärjestelmän lisäksi tunneliin tulee asentaa kiinteä sammutusvesiputkisto, jonka ulos-otot tulee sijoittaa yhdystunneleiden ovi-aukkojen läheisyyteen. Tunnelin tulvasuojausjärjestelyjen toimivuus nopeasti etenevässä tulvatilanteessa on varmistettava.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Pekka Ronkainen, vanhempi palotarkastaja, puhelin
pekka.ronkainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 27.08.2013 § 56

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12162.

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin rakentamisen yhdistämään Sörnäisten rantatie ja Hermannin rantatie. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.

Sörnäistentunnelin välittömässä läheisyydessä on rakennussuojelun ja kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta merkittäviä rakennuskokonaisuuksia: Suvilahden voimalaitosalue (RKY 2009-kohde), Hanasaaren voimalaitosalue, Sörnäisten vankila (RKY 2009-kohde) ja Tukutorin alue. Tukutorin alueella, Sörnäistentunnelin maanalaisten tilojen kohdalla, on kolme sr-1-merkinnällä suojeltua alun perin Helsingin kaupungin teurastamon käytössä ollutta rakennusta: porttirakennus, hallintorakennus sekä itse teurastamorakennus.

Sörnäistentunneli alittaa Sörnäisten vankilan ja Tukutorin alueet, eikä näille alueille tai niiden läheisyyteen tule tunnelin maanpäällisiä rakenteita. Sörnäisten rantatielle suunniteltu tunnelin eteläpään ajoramppi sijoittuu Suvilahden ja Hanasaaren voimalaitosalueen läheisyyteen. Ajoramppi on katualueelle sijoittuva rakenne, joka nousee enimmillään 1,5 m katupinnan yläpuolelle. Tunnelin poistoilmahormi on sijoitettu Junatielle, nykyiselle katualueelle.

Kaupunginmuseon johtokunta korostaa, että suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa tulee varmistaa sekä valtakunnallisesti merkittävien että asemakaavassa suojeltujen kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Kohteet eivät saa vaarantua tunnelin rakentamisen vuoksi. Tunnelin laajat suuaukot muuttavat voimakkaasti kulttuuriympäristöä ja katujen luonnetta. Siksi tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan. Lisäksi hankkeessa tulisi soveltaa prosenttiperiaatetta maanpäällisten rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Johtokunta puoltaa Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin varauksin.

Käsittely

27.08.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

25.06.2018

Asia/3

Vastaehdotus:

Ville Ylikahri: Muutos kpl 5:

Lause: Lisäksi tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan.

Korvataan lauseilla:

Tunnelin laajat suuaukot muuttavat voimakkaasti kulttuuriympäristöä ja katujen luonnetta. Siksi tunneliin liittyvät maanpäälliset rakenteet ja rakennelmat tulee suunnitella erityisellä huolella kaupunkikuvaan sopeuttaen, myös mittakaavaltaan.

Kannattajat: Irmeli Ahola

Vastaehdotus:

Kaisu Vesikansa: Lisäksi hankkeessa tulisi soveltaa prosenttiperiaatetta maanpäällisten rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kannattajat: Kyösti Helin

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 27.08.2013 § 253

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Suunnitteilla oleva Sörnäistentunneli vähentäisi liikenteen melu- ja ilmanlaatuhaittoja tunnelin yläpuolisella alueella, mitä voidaan pitää hankkeen merkittävänä ympäristöhyötynä. Tunnelin suiden lähistöllä haittojen lisääntyminen ja hallitseminen edellyttää kuitenkin huolellista suunnittelua ja ympäristöselvitysten tarkentamista. Suuaukkojen lähellä ilmanlaatu vastaa leviämismalliselvitysten mukaan Helsingin vilkkaimmin liikennöityjen katu ympäristöjen tilannetta. Liikenteestä aiheutuvat melutasot rakennusten julkisivuilla muodostunevat myös huomattavan korkeiksi.

Tunnelin ilmanvaihto on tarkoitus uusimman suunnitelman mukaan järjestää kahden poistoilmapiipun kautta. Leviämismallinnoksessa poisto-

25.06.2018

Asia/3

hormien vaikutusta ilmanlaatuun on tarkasteltu vain maanpintatasolla. Pohjoisen piipun päästöjen leviämisen tarkastelua tulee tarkentaa siten, että siinä otetaan huomioon pakokaasujen leviäminen eri korkeuksilla ottaen huomioon Agrokseenmäkeen jo rakennetut asuintalot.

Uusien asuinkortteleiden suunnittelussa Hermannin rantatien varrelle täytyy huolehtia siitä, ettei alueelle muodostu katukuilumaisia olosuhteita, jotka heikentäisivät ilmanlaatua arvioidusta. Typpidioksidipitoisuuden vuorokausiohjearvon on arvioitu ylittyvän pohjoisen tunnelin suun lähelle rakennettujen asuinrakennusten kohdalla noin 10 metrin korkeudelle saakka. Lasketut pienhiukkaspitoisuudet ylittävät WHO:n suosituksen mukaisen vuorokausiohjearvon laajalla alueella, mikä vastaa tilannetta Helsingin vilkkaissa liikenneympäristöissä ja puunpolton vaikutuksesta myös joillakin pientaloalueilla. Tunnelin päästöjen ohjaaminen hormoneihin pienentää typpidioksidi- ja pienhiukkaspitoisuuksia maanpintatasolla tunnelin suuaukkojen lähellä ja pienentää selvästi sen alueen kokoa, missä typpidioksidi- ja pienhiukkaspitoisuuksien ohje- ja raja-arvopitoisuuksien ylittyminen on mahdollista. Mallilaskelmien mukaan tunnelivaihtoehto poistohormeilla on tunnelin suuaukkojen lähiympäristön kannalta parempi vaihtoehto kuin tunnelin päästöjen johtaminen ulos tunnelin suuaukoista. Tunnelin ilmanvaihdon suunnittelussa tulee edelleen pyrkiä ratkaisuun, jossa poistohormeihin ohjattavan ilman osuus nousisi leviämismallilaskelmissa käytetystä 70 %:sta lähelle 90 %:a, jota on pidetty alustavissa suunnitelmissa mahdollisena tavoitteena.

Lisääntyvä liikenne ja tunnelin suuaukot lisäävät myös melua. Kaava-aineistosta puuttuvat kuitenkin selvitykset, joiden perusteella melutilannetta voitaisiin arvioida. Selvityksissä tulee arvioida jo rakennettujen ja rakenteilla olevien asuinkiinteistöjen meluntorjunnan riittävyys ja mahdollinen absorptioverhoilun tarve ja teho tunnelin suuaukoilla. Kaavaselostusta tulee näiltä osin täydentää. Poistoilmahormien läheisyydessä tulee huomioida läheisiin korkeisiin asuinrakennuksiin kohdistuva ilmanvaihtomelu, joka voi erottua ja häiritä mm. yöaikaan. Suunnittelutavoitteena tulee pitää enimmillään 45 dB:n melutasoa, jota pidetään yleisenä tavoitetasona LVIS-laitteiden melulle.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 27.8.2013

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Olemme tarkastaneet otsikossa mainitun asemakaavan muutosehdotuksen. Asemakaavan vaikutukset Helsingin Energian toimintoihin ovat kahdenlaiset. Asemakaavan muutos edellyttää merkittäviä johtosiirtoja ja lisäksi Sörnäistentunnelin aiheuttamat lopulliset liikennejärjestelyt aiheuttavat toimenpiteitä Helsingin Energian hallinnassa olevalle toimistorakennukselle Sörnäisten Rantatien eteläpuolella.

9.10.2012 pidetyssä viranomaisneuvottelussa Helsingin Energian esille tuomat asiat ovat edelleen keskeisiä. Viranomaisneuvottelussa esille tuoduista asioista osaa on jo tarkennettu Fundatec Oy tekemässä selvityksessä. Fundatec Oy:n selvityksessä on arvioitu johtosiirtojen kustannukset kohtuullisella tarkkuudella. Johtosiirroista voi rakennustyön ajankohdasta riippuen tulla myös energianhankinnan lisäkustannuksia, mikäli Hanasaaren voimalaitoksen tuotantotehoa ei saa siirrettyä asiakkaille, vaan Helsingin Energian on käytettävä kalliimpia energianhankintamuotoja. Mahdolliset energianhankinnan lisäkustannukset on osoitettava tunnelihankkeelle.

Fundatec Oy:n selvityksessä on myös tarkasteltu asemakaavan toteuttamisen aikaisia liikennejärjestelyjä. Selvityksestä ei kuitenkaan ilmene, onko pelastuslaitoksen kalustolla riittävä esteetön pääsy voimalaitosalueelle.

Energiahuoltoalueen liikenne on vilkasta. Liikenteen muodostavat henkilökunnan työmatkaliikenne ja huoltoliikenne sekä Hanasaaren voimalaitoksella aloitettavan suuren mittakaavan pelletin polton myötä lisääntyvä polttoainelogistiikan aiheuttama raskas liikenne. Liikennejärjestelyjen tarkastelu on ulotettava koko tunnelin vaikutusalueelle, jotta raskailta ylliveillä ja -korkeilla kuljetuksilla on esteetön pääsy energiahuoltoalueelle vähintään yhdestä tulosuunnasta.

Sörnäisten tunnelin asemakaava ja siihen liittyvä liikennesuunnitelma toteutuessaan johtavat Helsingin Energian hallinnassa olevan toimistorakennuksen purkamiseen. Helsingin Energialla ei ole tarvetta ko. rakennuksen purkamiseen, vaikka toiminnot rakennuksesta siirretään muualle. Helsingin Energia esittää, että Sörnäistentunnelin toteutus suunniteltuun sisällytetään Vilhonvuorenkadun jatke ja toimistorakennuksen purku.

Helsingin Energialla ei ole muuta huomautettavaa asiaan.

HELSINGIN ENERGIA

Pekka Manninen

25.06.2018

Asia/3

toimitusjohtaja

Lisätiedot

Jouni Kivirinne, Kehityspäällikkö, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Yleisten töiden lautakunta 13.08.2013 § 303

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Sörnäistentunnelin tavoitteena on varmistaa pääkatuliikenteen sujuminen itäisessä kantakaupungissa pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa. Tunneli siirtää alueen läpiajo-liikenteen pois Kalasataman keskeisiltä alueilta ja mahdollistaa asunto-tuotannon lisäämisen alueelle.

Korkeusasemien ja teknisten ratkaisujen suunnittelun osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota merivesi- ja hulevesitulvien hallintaan kaikissa olosuhteissa tunnelin suuaukoilla ja lähialueilla. Tulvien hallinta tulee toteuttaa niin, että suuaukoilla ei tarvita erillistä setti- tai mekaanista patorakennetta. Sörnäistentunnelin päiden tasaus tulee suunnitella niin, että tunnelin ajoluiskat toimivat yhdessä vesitiiviini kaukalon kanssa tulvavallina.

Rakennusviraston talousarviosuunnitelmassa on varauduttu Sörnäistentunnelin yleissuunnitteluun vuosina 2013 ja 2014, sekä rakenne-suunnitteluun vuosina 2015-2017. Rakennusviraston viimeisimmässä talousarvioehdotuksessa on esitetty, että tunneli toteutetaan vuosina 2018-2021.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/3

Kaupunkisuunnittelulautakunta 04.06.2013 § 187

Pöydälle 28.5.2013

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Ksv 2281_1, Sörnäisten rantatie/Hermannin rantatie, karttaruutu H4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 28.5.2013 päivätyn 10. kaupunginosan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katualuetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa korttelin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katualuetta), 21. kaupunginosan (Hermannin) katu-, puisto- ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 21001 tontista 3, osaa korttelin 21005 tontista 5, osaa korttelin 21015 tonteista 1 ja 2, osaa korttelin 21016 tonteista 2 ja 3, osaa korttelin 21017 tonteista 4, 5 ja 6, osaa korttelin 21018 tonteista 1, 3 ja 4, osaa korttelin 21274 tonteista 10 ja 11, osaa korttelin 21674 tontista 3 ja katu-, puisto- ja rautatiealueita) koskevan Sörnäisten-tunnelin asemakaavan muutosehdotuksen nro 12162 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

28.05.2013 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi
Johanna Iivonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37137
johanna.iivonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.10.2012

HEL 2011-006261 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt 17.9.2012 rakennusviraston mielipidettä Sörnäistentunnelin asemakaavaluonnoksesta. Asemakaava-alue sijaitsee 10. ja 21. kaupungiosassa (Sörnäinen ja Hermannin). Asemakaavaluonnokseen kuuluu katu-, puisto ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja katu-, puisto-, rautatie- ja korttelialueilla. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa on tilavaraus Sörnäistentunnelille.

Sörnäistentunneli on Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien välinen, pääosin kallio- ja betonitunnelissa kulkeva suunniteltu katu. Sörnäisten rantatieltä Vilhovuorenkadun kulmasta Hermannin rantatielle Sörnäistenkadun risteyksen ja Saarenkadun väliin sijoittuva tunneli myös mahdollistaa liikenteen sujuminen pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa. Tunnelin myötä Hermannin rantatien eteläosan luonne muuttuu pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentaminen sen läheisyydessä tulee mahdolliseksi.

Sörnäistentunnelin pituus on noin 1,5 kilometriä. Tunneli on mitoitettu kahdelle yksikaistaiselle ja erilliselle liikennetunnelille, jotka on suunniteltu pääasiassa henkilö- ja kuorma-autoliikenteelle nopeusrajoituksen ollessa 50 km/h. Tunnelissa ei sallita vaarallisten aineiden kuljetuksia eikä kevyttä liikennettä.

Tunnelin suuaukkojen korkeustaso on asemakaavaluonnoksessa määritetty +2 metriin. Tunnelin suuaukkojen taso on suunniteltava niin, että tulvatilanteessa tunneliin estetään veden pääsy muulla tavoin kuin asentamalla erillisiä patolementtejä tunnelin suuaukkoihin. Rakennusviraston mielestä suuaukkojen korkeustaso tulee määrätä +3 metriin. Sörnäisten rantatiellä ovat vaaroina sekä merivesi- että hulevesitulvat. Kirjeen liitteenä on valokuvia 20.8.2011 Sörnäisten rantatiellä olleesta hulevesitulvasta suunnitellun tunnelin suuaukon läheltä.

Asemakaavaluonnoksessa on annettu kaupunkikuvallisia kaavamääräyksiä. Sörnäistentunnelin maanpäällisten rakenteiden pintamateriaalit tulee määrittää vasta jatkosuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksessä mainitut pintamateriaalit (esiruostutettu teräs, esipatinoitu kupari tai messinkiseos) eivät rakennusviraston mielestä sovellu teknisiltä ominaisuuksiltaan materiaaleiksi katualueelle. Kaavamääräyksestä tulee poistaa määräykset maanpäällisten rakenteiden pääasiallisista pintamateriaaleista.

Asemakaavan laadinnan yhteydessä tulee vielä selvittää rakentamisvaiheessa syntyvän louheen varastointialueiden, kaluston ja työmaakoppien vaatimat tilantarpeet. Myös Sörnäistentunnelin pysyvät vaikutukset liikenteeseen ja ne katuverkkoon, joihin liikenteen ongelmat siir-

tyvät, tulee selvittää ja ratkaista. Samoin ajoyhteydet ja pidempiaikaisten liikennejärjestelyiden vaikutukset sekä lähiasukkaisiin että ympärillä olevaan kaupunkiin tulee selvittää.

Rakennusvirastolla ei ole edellä esitettyjen lisäksi muuta huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440

petri.arponen(a)hel.fi

Elmeri Ahti, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335

elmeri.ahti(a)hel.fi

25.06.2018

Asia/4

§ 456

Avoimuusperiaate ja tietosuoja kaupungin johdon tapaamisissa

HEL 2016-011747 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, että luottamus- ja viranhaltijajohdon viranhoidon liittyvistä tapaamisista julkisesti nähtävillä oleva luettelo muodostaa henkilökisterin ja päättää, ettei tällaista rekisteriä ole tarkoituksenmukaista perustaa.

Kaupunginhallitus katsoo asian loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategian mukaan kaupungin toimintamalli perustuu mahdollisimman suureen avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Helsinki on toiminut näkyvästi hallinnon avoimuuden puolestapuhujana ja muun muassa avannut tietorekistereitään käytettäväksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 31.1.2018 § 29 hyväksyä kaupunginhallituksen vastauksen aloitteeseen, jossa esitettiin, että kaupungin johtajat ja keskeisissä tehtävissä olevat johtavat viranhaltijat ryhtyisivät pitämään julkista kalenteria tapaamisistaan viranhoidon liittyen. Aloituksen tekivät vuonna 2016 valtuutettu Yrjö Hakanen ja 22 muuta valtuutettua.

Helsingin uudessa johtamisjärjestelmässä pormestarilla ja apulaispormestareilla sekä kansliapäälliköllä ja toimialajohtajilla on keskeinen rooli toimielinten päätettäväksi tulevien asioiden käsittelyssä. Tämän ryhmän toiminnan läpinäkyvyyden voidaan katsoa olevan julkisen intressin kohteena.

Kaupunginhallitus totesi esityksessään kaupunginvaltuustolle 18.12.2017 § 1133 jatkovalmistelun tarpeen. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa yhdessä toimialojen kanssa huolehtimaan jatkovalmistelusta niin, että asia voidaan käsitellä kaupunginhallituksessa vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla.

Valmistelun yhteydessä todettiin olevan syytä arvioida ainakin tietosuojasääntelyn vaikutuksia, kaupungin erilaisia mahdollisuuksia antaa toimiohjeita luottamushenkilöille ja viranhaltijoille, kaupungin sisäisten määräysten, kuten hallintosäännön, muutostarpeita ja mahdollisten muutosten ajoitusta, kalenterijulkisuuden teknisiä toteuttamismahdollisuuksia ja julkisuuden toteuttamisen edellyttämiä voimavaroja.

Asiaa on jatkovalmisteltu kuluvan kevään aikana kaupunginkansliassa ja valmisteluun ovat osallistuneet myös kaupunginkanslian oikeuspalvelut ja tietosuojavastaava.

Osana valmistelua on selvitetty, onko lainsäädännöllisiä edellytyksiä julkistaa kaupungin johdon tapaamia tahoja ja tapaamisen aiheita ja missä muodossa.

Kokouksiin ja tapaamisiin kaupungin johdon kanssa osallistuvien henkilöiden tietojen julkaiseminen muodostaa käytännössä henkilörekisterin.

Kaupunginkanslian tietosuojavastaavan kanta tällaiseen henkilörekisteriin nähden on kielteinen.

Henkilötietoja ovat sekä kaupungin edustajan nimi että tieto tapaamisen toisesta osapuolesta, vaikka toista osapuolta edustavaa henkilöä ei nimettäisikään. Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilötietoja ovat myös tiedot, joista luonnollinen henkilö voidaan epäsuorasti tunnistaa. Toisen osapuolta edustavan henkilön henkilöllisyys on useissa tilanteissa helpposti päätettävissä tai pienen lisäselvityksen kautta selvitettävissä.

Viranomaisen henkilörekisteristä saa julkisuuslain 16 § 3 momentin nojalla luovuttaa henkilötietoja ainoastaan, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja. Nettijulkaisemisessa vastaanottajan oikeutta saada henkilötietoja ei voida tarkistaa, joten julkisuuslain nojalla henkilötietoja ei voi lähtökohtaisesti julkaista netissä.

Henkilötietoja voidaan viedä nettiin, jos se on erityislainsäädännössä sallittu. Erityislainsäädäntöä ovat esimerkiksi kuntalain säännökset, jotka sallivat sidonnaisuusilmoitusten ja kunnan päätösten julkaisemisen verkossa. Ehdotetun rekisterin vieminen verkkosivuille edellyttäisi omaa lainsäädäntöä. Kuntalain 29 §:n mukaista kunnan yleistä tiedottamisvelvollisuutta koskevaa säännöstä ei voida pitää riittävänä nimenomaisena säännöksenä, joka oikeuttaisi henkilötietojen viemiseen internetiin.

Jatkovalmistelun yhteydessä selvitettiin myös vaihtoehtoa, että kalenteritietojen julkaisemiseen verkkosivuilla pyydetään molempien osapuolten suostumus. Henkilörekisteriä voi pitää ja sen voi julkaista yleisessä tietoverkossa, jos kyseiseen menettelyyn saadaan em. suostumukset. Tietojen julkaisemisen perustuminen suostumukseen kuitenkin vie pohjan julkiselta luettelolta, koska sen tiedot eivät olisi kaikilta osin tyhjentäviä. Suostumuksen pyytäminen tekisi myös käytännössä tapaamisluehtelon pitämisestä paljon työläämpää ja enemmän resursseja vaativaa.

EU:n tietosuoja-asetuksen soveltamisen alku 25.5.2018 ei tuonut lainsäädännöllisesti muutosta henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisien rekistereistä. Ratkaisevaa asiassa on kansallinen lainsäädäntö, jossa ei ole huomioitu avoimuusperiaatteen toteuttamisen ja henkilötietojen suojaamisen ristipainetta kaikissa tilanteissa. Voimassa oleva laki ei tue pyrkimystä suurempaan avoimuuteen julkisessa toiminnassa tapaamistietojen avaamisen osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 31.01.2018 § 29

17.01.2018 Pöydälle

03.05.2017 Palautettiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/4

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.12.2017 § 1133

HEL 2016-011747 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

18.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

25.06.2018

Asia/5

§ 457

Kaupunginhallituksen toimivallan siirtäminen henkilörekistereitä koskevissa asioissa

HEL 2018-005093 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että alla mainitut kaupunginkanslian viranhaltijat tai heidän määräämänsä viranhaltijat päättävät kaupunginhallituksen puolesta

- rekisteriselosteen laatimisesta
- rekisterin sisältämien henkilötietojen käsittelystä
- käyttöoikeuksien myöntämisen periaatteista
- rekisteröidyn informoinnista
- tietojen tarkastusoikeuden toteuttamisesta
- tiedon korjaamisesta
- muista rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta
- tietojen luovuttamisesta
- rekisterin tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- tietojen arkistoinnista sekä
- rekisterien vastuu- ja yhteyshenkilöiden nimeämisestä.

Elinkeinojohtaja

- Työllisyyspalveluiden asiakasrekisteri
- Yritystoiminnan tukeminen ja yrittäjyyden edistäminen

Hallintojohtaja

- Asian- ja asiakirjahallinta
- Kunnalliskalenteri
- Tilan- ja turvallisuudenhallinta

Henkilöstöjohtaja

- Henkilöstöhallintorekisteri
- Koulutuksenhallinnan rekisteri
- Rekrytoinnin rekisteri

Rahoitusjohtaja

- Antolainarekisteri
- Avustusrekisteri
- Helsingin väestötietojärjestelmä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/5

- Henkilöstökassa
- Kaupunkikonsernin omistajatietorekisteri
- Käyttäjätunnusten hallinta
- Laskentarekisteri
- Pääkaupunkiseudun toimipiste- ja palvelurekisteri
- Sähköisten asiointipalveluiden rekisteri
- Talouden ja toiminnan suunnittelun ja seurannan rekisteri
- Tilasto- ja tutkimustoiminnan tietorekisteri

Viestintäjohtaja

- Osallisuuden ja palautteiden rekisteri
- Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelutoiminnan rekisteri

Samalla kaupunginhallitus päätti, että näiden koko kaupunkia koskevien rekisterien osalta edellä mainitut viranhaltijat voivat määrätä rekisteriin liittyviä tehtäviä toimialojen ja liikelaitosten nimeämille rekisterin alavastuuhenkilöille.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kumota 17.3.2014, 293 § tekemänsä päätöksen kaupunginhallituksen toimivallan siirtämisestä henkilörekistereitä koskevista asioista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

EU:n yleinen tietosuoja-asetus tuli sovellettavaksi 25.5.2018 lukien. Kansallinen tietosuojalakiesitys HE 9/2018 on annettu eduskunnalle 28.2.2018. Lain voimaantulon ajankohta on vielä epävarma.

Kaupunginhallitus on päätöksessä mainittujen kaupunginkanslian henkilörekisterien rekisterinpitäjä, koska rekisterit koskevat koko kaupunkia. Kaupungin tietosuojatyöryhmän mukaan kaupunginhallituksen rekisterinpitäjän tehtävät on suositeltavaa siirtää kaupunginkanslian vi-

ranhaltijoille, jotta rekisterinpidon käytännön hoitaminen olisi mahdollisimman sujuvaa.

Henkilötietoja käsitellään laajalti kaupungin hallinnossa sekä kaupungin asiakkaiden että henkilöstön osalta. Useimpien kaupungin tehtävien hoito edellyttää henkilötietojen käsittelyä. Osa käsiteltävistä tiedoista on salassa pidettäviä ja arkaluonteisia. Toimintaa tulevat ohjaamaan yleislakeina EU:n yleinen tietosuoja-asetus, eduskunnan käsiteltävänä oleva tietosuojalaki, ja laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslian osastojen päälliköt

§ 458

Henkilöstöjohtajan irtisanoutuminen ja viran täyttömenettelyn aloittaminen

HEL 2018-006765 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Marju Pohjaniemen irtisanoutumisen henkilöstöjohtajan virasta 1.1.2019 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkansliaa aloittamaan viran täyttömenettelyn. Viran kelpoisuusvaatimuksina on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Käsittely

Esteelliset: Marju Pohjaniemi

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmoitus irtisanoutumisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Marju Pohjaniemi on irtisanoutunut henkilöstöjohtajan virasta 1.1.2019 lukien eläkkeelle siirtymisen johdosta.

25.06.2018

Hallintosäännön 23 luvun 3 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisena. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 10 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavien viranhaltijoiden virkaan ottamisesta ja 23 luvun 1 §:n 5 kohdan mukaan nimittävä viranomaisena päättää viran kelpoisuusvaatimuksista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmoitus irtisanoutumisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut

25.06.2018

Asia/7

§ 459

Ratakuorma-autojen hankinnan hankesuunnitelma

HEL 2018-004411 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kahden neliakselisen ratakuorma-auton hankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 6,3 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Ratakuorma-autojen hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti 9.4.2015 hyväksyä kahden kaksiakselisen ratakuorma-auton hankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään 3,46 milj. euroa ylläpito- ja huoltosopimukset mukaan lukien. Hankinnalla oli tarkoitus kattaa Länsimetron valmistumisesta aiheutuva lisäresurssitarve radan huollolle ja kunnossapidolle. Hankintaa ei ole toteutettu.

Nykyisin HKL:n käytössä on viisi ratakuorma-autoa, joita käytetään metroradan ja -asemien rakennus-, huolto- ja korjaustöihin. Näistä yksi on tarkoitus romuttaa tänä vuonna. HKL hankkii tilalle kaksi peruskunnostettua kaksiakselista ajoneuvoa.

Ratakuorma-autokapasiteetti ei kuitenkaan riitä määrältään eikä tehoon koko nykyisen metron ja Länsimetro-osuuden sekä metroasemien huoltotöihin. Länsimetron ensimmäisen vaiheen myötä ratakilometrien määrä lisääntyi 21 km:sta 35 km:iin ja jatkoa on rakenteilla 7 km. Asemien määrä on lisääntynyt 17:sta 25:een. Huolto- ja korjauskohteiden määrä on kasvanut vastaavasti.

Liikenneliikelaitoksen esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 31.5.2018 kahden neliaksellisen ratakuorma-auton hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 6,3 milj. euroa (alv 0 %). Hankesuunnitelman mukainen hankinta korvaa vuonna 2015 toteutettavaksi suunnitellun hankinnan.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kiskokuormien ja muiden raskaiden kuormien luotettavaan ja turvalliseen siirtämiseen tarvitaan suurta vetokykyä, jota nykyisellä kalustolla ei ole. HKL esittää hankittavaksi kaksi neliaksellista ratakuorma-autoa, jotka yhteen kytkettyinä pystyvät turvallisesti vetämään suuret kiskokuormat ilman, että akselipainot ylittävät Helsingin puoleisen metro-osuuden siltojen sallimat arvot.

Lisäksi Länsimetron jatkeen rakentamisessa ja Länsimetron kunnossapidossa vaaditaan vetokapasiteetiltaan parempaa ja alustaltaan vakaampaa kalustoa kuin mihin aikaisemmin oli varauduttu. Länsimetron tunnelien vaatimiin nosto-operaatioihin neliaksellinen ajoneuvoyhdistelmä on riittävän vakaa. Länsimetron rakenteen mukanaan tuomat haasteet eivät olleet tiedossa alkuperäistä hankesuunnitelmaa vuonna 2015 tehtäessä.

Ensimmäinen ratakuorma-auto hankitaan 18 kuukauden toimitusajalla ja seuraava enintään 36 kk myöhemmin. Näin ajoneuvojen valmistuminen palvelee Länsimetron jatkeen rakennustyötä. Liikenneliikelaitoksen johtokunta on 14.6.2018 tehnyt päätöksen hankinnasta ehdolla, että kaupunginhallitus hyväksyy johtokunnan asiasta kaupunginhallitukselle 31.5.2018 tekemän hankesuunnitelmaesityksen.

Aikataulu ja kustannukset

Ensimmäinen ratakuorma-auto arvioidaan hankittavan vuosina 2018-2019 ja toinen 2021-2022. HKL tulee huomioimaan ratakuorma-autojen hankinnan vuoden 2019 talousarvioehdotuksen liitteenä olevaa investointisuunnitelmaa 2019-2028 laadittaessa. HKL:n johtokunta käsittelee vuoden 2019 talousarvioehdotusta elokuussa 2018.

Kahden ratakuorma-auton hankinta aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla 0,32 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Lisäksi autojen polttoaine- ja huoltomenot ovat noin 0,06 milj. euroa vuodessa. Hankinta rahoitetaan lainarahoituksella. Investoinnista aiheutuvat korkokulut ovat noin 3,0 milj. euroa eli keskimäärin 0,15 milj. euroa vuodessa (korkokanta 4 % ja laina-aika 20 vuotta).

Ratakuorma-autojen vaikutus käyttötalouteen on yhteensä noin 10,4 milj. euroa eli keskimäärin 0,52 milj. euroa vuodessa laskettuna 20 vuodelle.

HKL:n ja Länsimetro Oy:n välisen länsimetron kunnossapitosopimuksen mukaan HKL laskuttaa ratakuorma-autojen kuluista osan Länsimetro Oy:ltä. Länsimetro Oy:lle kohdistuvasta kuluosuudesta Helsingille (Helsingin osuus länsimetrosta) kohdistuu noin 30 %. Metron laajentuessa Kivenlahteen Helsingin osuus tulee olemaan noin 15 %.

Ratakuorma-autojen kuluista kohdistuu suoraan HKL:lle yhteensä noin 7,6 milj. euroa eli vuositasolla 0,38 milj. euroa kun metroa liikennöidään Matinkylään asti. Metron laajentuessa Kivenlahteen HKL:lle kohdistuu suoraan kuluja vuositasolla noin 0,31 milj. euroa.

Ratakuorma-autojen kustannukset kuuluvat Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) infrasopimuksen perusteella korvattaviin ylläpitokustannuksiin, jotka HSL korvaa 100 %:sti.

HSL -kuntayhtymän perussopimuksen mukaan HSL rahoittaa toimintansa lipputulolla, jäsenkuntien kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Kuntaosuuksilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Siten osa HSL:ltä laskutettavista ylläpitokustannuksista kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta.

Esittelijän kannanotot

Hanke on perusteltu metroradan ja -asemien rakennus- ja huoltotöiden turvaamiseksi. Hankinnalla saadaan varmistettua myös Länsimetron kunnossapito.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

25.06.2018

Asia/7

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Ratakuorma-autojen hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 31.05.2018 § 94

HEL 2018-004411 T 00 01 04 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle ratakuorma-auton hankesuunnitelman hyväksymistä niin, että hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 6,3 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Terhi Ruokolainen, projekti-insinööri, puhelin: 310 34799
terhi.ruokolainen(a)hel.fi

§ 460

Päätösvallan siirtäminen asukasosallisuuden pienavustuksissa

HEL 2018-006720 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että 1.6.2018 lukien kaupunginkanslian viestintäjohtaja päättää asukasosallisuuden pienavustusten myöntämisestä, jos haettu avustus on enintään 3 000 euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti asukasosallisuuden projektiavustusten (nimi muutettu pienavustuksiksi, kaupunginhallitus 8.1.2018 §13) delegointikäytännöstä periaatteellisella tasolla 28.9.2015 §33 hyväksyessään asukasosallisuuden kriteerit ja avustuslajit. Päätöksen perusteluissa todetaan, että avustusten myöntäminen voitaisiin osoittaa asukasosallisuuden avustuskokonaisuuden valmistelusta vastaavalle osallisuus ja neuvonta -yksikölle avustuslajin määrärahojen vahvistamisen jälkeen.

Kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustuslajit vuodelle 2018 ovat:

- Yleisavustus muiden kuin kaupungin ylläpitämien asukastilojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin
- Toiminta-avustus asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen
- Pienavustus edellisten avustuslajien mukaisten uusien, alkavien tai kertaluonteisten hankkeiden toteuttamiseen

Asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustukset valmistellaan vuosittain kaupunginhallituksen päätettäväksi. Asukasosallisuuden avustuk-

siin vuodelle 2018 osoitetusta 750 000 euron määrärahasta pääosa kohdentuu yleis- ja toiminta-avustuslajien mukaiseen toimintaan. Asukasosallisuuden avustusmäärärahasta kohdennetaan vuonna 2018 pienavustuksiin 98 470 euroa.

Pienavustukset ovat luonteeltaan erilaisia kuin yleis- ja toiminta-avustuslajit. Asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustukset kohdistuvat laajempiin ja vakiintuneempiin toimintakokonaisuuksiin ja niissä on kiinteä rajoitettu hakuaika. Pienavustusten myöntämisessä on tarkoituksenmukaista pyrkiä päätöksenteon nopeuteen ja ketteryyteen sekä mahdollistaa matalan kynnyksen reagointi kaupunkiyhteisöstä nouseviin tarpeisiin. Pienavustuksilla ei ole kiinteää hakuaikaa, joka mahdollistaa vuoden kuluessa nopean ja ketterän reagoinnin kaupunkiyhteisöstä nouseviin tarpeisiin. Pienavustusten hakijoina voivat olla myös rekisteröitymättömät toimijat ja ryhmät.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/9

§ 461

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle Kalasataman ja Kuninkaankolmion esirakentamista varten

HEL 2018-005911 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2018 talousarvion alakohdasta 8 01 02 03 Kalasataman esirakentaminen, Khn käytettäväksi

24 420 000 euroa Kalasataman alueen esirakentamiseen ja erilaisiin alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin ja

alakohtasta 8 01 02 05, Kuninkaankolmion esirakentaminen, Khn käytettäväksi

280 000 euroa Kuninkaantammen ja Honkasuon esirakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esitys määrärahan myöntämiseksi Kalasataman esirakentamiseen
- 2 Esitys määrärahan myöntämiseksi Kuninkaankolmion esirakentamiseen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kalasatama

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkiympäristön toimiala on jatkanut Kalasataman esirakentamisen suunnittelua ja toteutusta päätettyjen suunnitelmien mukaisesti. Vuonna 2009 alkaneisiin Kalasataman esirakentamistöihin on vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty 90 milj. euroa. Vuoden 2018 talousarviossa on varattu Kalasataman esirakentamiseen 27,17 milj. euroa. Lisäksi kaupunginhallituksella on käytettävissä vuonna 2017 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella Kalasataman esirakentamiseen myönnettyä ylitysoikeutta 3,0 milj. euroa. Vuosina 2018–2020 Kalasataman esirakentamistöihin on suunniteltu käytettävän yhteensä 59 milj. euroa. Esirakentaminen jatkuu vielä tämän jälkeenkin.

Kaavatalousselvitykset ja pohjatutkimukset

Kaavojen toteutettavuuden ja kustannusten arviointiin tarvittaviin teknisiin yleissuunnitelmiin ja selvityksiin määrärahatarpeeksi arvioidaan 0,5 milj. euroa vuonna 2018. Alueen pohjatutkimuksiin ja tarkkailumittauksiin vuodelle 2018 tarvitaan 0,5 milj. euroa. Pohjatutkimustarpeet kohdistuvat erityisesti Nihdin ja Pohjois-Verkkosaaren alueille sekä tarkkailumittausten osalta Kyläsaaren alueelle.

Kaavatalousselvityksiin ja pohjatutkimuksien määrärahatarve on yhteensä 1,0 milj. euroa.

Pilaantuneen maaperän kunnostus

Verkkosaaren eteläosan tonttien pilaantuneen maan puhdistuksen arvioidaan maksavan tänä vuonna 2,0 milj. euroa, Verkkosaaren pohjoisosan 1,7 milj. euroa ja Hanasaaren alueen maaperätutkimusten, kunnostusvaihtoehtojen selvittämisen ja koekunnostuksen 0,5 milj. euroa.

Kaupunkiympäristötalon pilaantuneen maan puhdistus jatkuu ja jäljellä olevien kustannusten arvioidaan olevan 1,0 milj. euroa. Sompasaaren kunnostusta jatketaan tonttien rakentamisen edellyttämässä aikataulusa ja kustannusten arvioidaan olevan 0,2 milj. euroa. Suvilahden tiilisen kaasukellon maaperä puhdistuksen arvio on 1,0 milj. euroa ja sillä toteutetaan kattava massanvaihto rakennuksen peruskorjauksen yhteydessä ja samassa yhteydessä rakennetaan myös riskienhallintarakenteita kuten huokoskaasunkeräysjärjestelmä.

Pilaantuneen maaperän kunnostuksen määrärahatarve on yhteensä 6,4 milj. euroa.

Esirakentaminen

Vuonna 2018 massojen kierrätysalueella jatketaan kaivumaiden, purkumateriaalien, pilaantuneiden maiden ja sedimenttien välivarastointia ja käsittelyä. Lisäksi tonttialueiden johtosiirtoja sekä katujen ja puistoa-

lueiden esirakentamista tehdään tonttien rakentamisen edellyttämässä aikataulussa pääasiassa Verkkosaaren eteläosan, Suvilahden, Sompasaaren ja Kalasataman keskuksen asemakaava-alueille. Lisäksi määrärahalta poistetaan ja jälkikäsitellään alueella olevat hylätyt alukset.

Käynnissä olevien esirakentamisurakoiden vuoden 2018 määrärahatarve on 9,0 milj. euroa. Syksyllä käynnistyvien Verkkosaarenkadun itäpään ja Verkkosaarenkanavan sekä Loviseholminpuiston ja Toukolan rantapuiston esirakentamisurakoiden arvioitu määrärahatarve vuonna 2018 on 0,6 milj. euroa.

Esirakentamisen määrärahatarve on yhteensä 9,6 milj. euroa.

Tiilisen kaasukellon vaipan puhdistus ja peruskorjaus

Suvilahden entisen sähkövoimalan ja kaasulaitoksen alueella kunnostetaan käytöstä poistettua tiilistä kaasukelloa. Kunnostus mahdollistaa tilan muuntamisen kulttuurikäyttöön. Kunnostuksen ja kulttuurikäyttöön muuntamisen myötä tiilinen ja teräksinen kaasukello muodostavat Suvilahden muiden toimintojen kanssa monipuolisen kulttuuri- ja tapahtumakeskuksen niin Kalasataman kaupunginosan kuin kaupunkia laajemminkin palvelemaan käyttöön.

Kunnostustyöt ovat välttämättömiä riippumatta kaasukellon tulevasta käytöstä. Tähän velvoittaa jo rakennusvalvontaviraston asettama hallintopakkopäätös, jonka mukaan tiilisen kaasukellon korjausten tulee valmistua vuoden 2018 loppuun mennessä. Kaupunginvaltuusto päätti 29.3.2017 § 172 hyväksyä Suvilahden tiilisen kaasukellon vaipan puhdistuksen ja peruskorjauksen 16.2.2016 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 1 450 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 18,2 milj. euroa. Hanke toteutetaan vuosina 2016–2019. Vuoden 2017 loppuun mennessä hankkeeseen on käytetty 1,45 milj. euroa.

Tiilisen kaasukellon vaipan puhdistus ja peruskorjauksen määrärahatarve on 7,2 milj. euroa

Sompasaaren huoltorakennuksen purkaminen

Sompasaaren huoltorakennus on alun perin ollut satamaviranomaisten käytössä. Rakennuksen valmistumisvuosi on 1964 ja rakennuksen bruttoala 1 127 m². Nykyisin korkeassa osassa on toimistotiloja, pukuhuone- ja peseytymistiloja, työmaaruokala sekä kellarikerroksessa väestönsuoja. Matalassa osassa on lämmönjakuhuone, sähköpääkeskus sekä muuntamo, pukuhuonetiloja ja huoltotiloja. Hankkeen urakka-vaiheen kustannusarvio on 0,62 milj. euroa. Purkutyö on käynnistynyt vuonna 2017.

25.06.2018

Asia/9

Purkamisen määrärahatarve on 0,22 milj. euroa.

Kuninkaankolmio

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa Kuninkaankolmion esirakentamista päätettyjen suunnitelmien mukaisesti Kuninkaantammen ja Honkasuon alueella. Vuonna 2013 alkaneisiin Kuninkaankolmion esirakentamistöihin on vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty Kuninkaantammen ja Honkasuon alueella yhteensä 8 milj. euroa. Vuoden 2018 talousarviossa on varattu alakohtaan 8 01 02 05 Kuninkaankolmion esirakentaminen 0,28 milj. euroa. Vuosina 2019–2024 Kuninkaankolmion esirakentamistöihin on suunniteltu tarvittavan yhteensä 6 milj. euroa.

Lammenrannan asemakaava-alueella Ellen Thesleffin puiston sakkalaiden esirakentaminen jatkuu ja altaan pohjoispuolelle tehdyn esirakentamisalueen vesi- ja huokoskaasutarkkailua jatketaan. Vennynpuiston esirakentaminen käynnistetään sijoittamalla puistoon Kuninkaantammen kadunrakentamishankkeiden yhteydessä syntyviä kallio- ja maamassoja. Honkasuolla jatketaan stabiloitujen alueiden ja painopenkereiden tarkkailumittauksia.

Esirakentamismäärärahan tarve on yhteensä 0,28 milj. euroa.

Määrärahaesitys

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää Kalasataman ja Kuninkaankolmion esirakentamista ja erilaisia alueiden käyttöönoton edellyttämiä toimenpiteitä varten yhteensä 24,70 miljoonan euron määräraha vuoden 2018 talousarvion kohdan 8 01 02, Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi ao. alakohdista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esitys määrärahan myöntämiseksi Kalasataman esirakentamiseen
- 2 Esitys määrärahan myöntämiseksi Kuninkaankolmion esirakentamiseen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

25.06.2018

Asia/9

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 462

Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet

HEL 2018-001310 T 10 01 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli kulttuuripalvelupäällikkö Stuba Nikula.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevat kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet.

B

Kaupunginhallitus kehottaa toimialalautakuntia periaatteiden mukaisesti päättämään hallinnoimiensa tilojen maksullisesta käytöstä perittävistä maksuista.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa ottamaan huomioon asukaskäytön mahdollistaminen soveltuvin osin kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa sekä muita toimialoja huolehtimaan hallinnoimiensa asukaskäyttöön soveltuvien tilojen lisäämisestä sähköiseen varausjärjestelmään.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginjohtaja asetti 19.4.2017 § 34 johtajistokäsittelyssä kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelevan työryhmän. Työryhmän toimeksiantona oli laatia asukaskäytön periaatteet kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tiloille lukuun ottamatta liikuntatiloja ja varhaiskasvatuksen tiloja. Työryhmän tuli määritellä maksullisen ja maksuttoman käytön peruseriaatteet, kulunvalvonnan periaatteet sekä tietojärjestelmätarpeet. Työryhmän tuli edelleen keskittyä erityisesti maksuttoman käytön periaatteisiin sekä omavalvonnan toteuttamisen mahdollisuuksien selvittämiseen. Tavoitteena oli muodostaa toimialoilla mahdollisimman selkeät ja yhtenäiset linjaukset asukkaiden kaupungin tilojen käytöstä.

Esityksen liitteenä oleva työryhmän loppuraportti valmistui loppuvuodesta 2017 ja se on esitelty kaupungin johtoryhmä II:ssä alkuvuodesta. Johtoryhmäkäsittelyssä päätettiin, että kaupunginkanslia valmistelee työryhmän loppuraportin pohjalta koko kaupunkia koskevat kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet ja pyytää tätä valmistelua varten loppuraportista ja siinä esitellyistä työryhmän ehdotuksista lausunnot toimialalautakunnilta.

Tilojen asukaskäytön lähtökohdat on linjattu Kaupunkistrategiassa, jonka mukaisesti tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kaupunki varmistaa, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Julkisten alueiden ja tyhjiä tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan helpotetaan. Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki tukee asukkaiden ja yhteisöjen alueellista oma-aloitteellisuutta ja yhteistoimintaa.

Kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana olevat arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä yrittäjämöniteisyys. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta selkeästi, avoimesti ja niin laajasti kuin se on mahdollista.

Kaupungin tiloja käytetään ensisijaisesti siihen käyttötarkoitukseen, johon tilat on alun perin tarkoitettu. Olemassa oleva käyttötarkoitus on aina etusijalla, kun tilojen käyttöä tai käyttäjiä priorisoidaan. Tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvuissa. Kaupungin tilojen asukaskäyttö ei voi olla ristiriidassa näiden ehtojen kanssa.

Eri toimialoilla on erilainen mahdollisuus tarjota tilojaan asukaskäyttöön, johtuen tilojen erilaisista käyttötarkoituksista. Paras näkemys tilojen soveltuvuudesta asukaskäyttöön on tilojen käyttäjillä, jolloin tilojen

tarjoamisesta asukaskäyttöön voi vastata vain tiloissa tapahtuvasta toiminnasta vastaavat toimialalautakunnat. Tilojen asukaskäytön edistämiseksi on työryhmän ehdotuksen mukaisesti tarkoituksenmukaista asettaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä, jonka tehtävänä on käytön lisääntymisen, sähköisen palvelun kehittämisen, tilojen varustamisen ja viestinnän koordinoiminen.

Kaupungin tilojen asukaskäytön lähtökohtana tulee olla, että käyttäjät vastaavat tilojen valvonnasta ja siivouksesta sekä mahdollisista käytön aikana toimitiloihin tai niiden varusteisiin syntyvistä vahingoista. Taavoitteena tulee olla omavalvonnan lisääminen ja tilojen asukaskäytön huomioon ottaminen tilojen siivouksen suunnittelussa, jotta mahdolliset syntyvät lisäkustannukset ja siten tilojen käytöstä perittävät maksut pystytään minimoimaan.

Kaupungin tilojen käyttö tulee aina perustua sopimukseen. Tilojen varaaminen sekä käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään tarkoitusta varten kehitettyyn varaamo.hel.fi -palveluun. Henkilöille, joiden asiointivalmiudet ovat huonot tai heikentyneet, tulee toimialojen järjestää mahdollisuus muutamassa toimipisteessä eri puolilla kaupunkia tilojen varaamiseen ja sopimusten tekemiseen niin, että heitä avustetaan käyttämään sähköistä järjestelmää.

Työryhmän ehdotus tilojen asukaskäytön laajentamisen vaatimien luku- ja muiden tilamuutosten vuokra vaikutuksettomasta investointiohjelmaan sisällytettävästä koontihankkeesta tullaan ratkaisemaan kiinteistöstrategian valmistelun yhteydessä.

Toimialalautakunnilta saatujen lausuntojen mukaan toimialoilla on erilaiset mahdollisuudet tarjota käyttämiään tiloja asukaskäyttöön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on yli 700 toimipistettä, joiden pinta-ala on yli miljoona neliometriä. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan antaman lausunnon mukaan lähtökohtana on saada kaikki soveltuvat kasvatuksen ja koulutuksen tilat asukastoiminnan varausjärjestelmään ja tehokkaampaan asukaskäyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukaan kulttuuri- ja nuorisopalvelukokonaisuuksissa tiloja on yhteensä noin 107 000 m², joista lausunnon mukaan arviolta yli 85 % on yleisökäytössä. Näiden lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on liikunnan tiloja yhteensä noin 180 000 m², joiden tarjoaminen asukkaille ja urheiluseuroille on osa kaupungin tarjoamia liikuntapalveluita. Sosiaali- ja terveystoimialan asukaskäyttöön soveltuvat tilat ovat asukastalot (10 kpl), monipuoliset palvelukeskukset ja palvelukeskukset (17 kpl) sekä matalan kynnyksen päivätoimintapaikat (2 kpl). Kaupunkiympäristön toimialalla asukaskäyttöön soveltuvia tiloja on lausunnon mukaan vain muutamia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.06.2018

Asia/10

Lausunnoissa tuodaan esiin, että tilojen lisääntynyt käyttö tulee aiheuttamaan lisäkustannuksia tilojen siivouksesta ja ylläpidosta, kalusteiden ja laitteiden kulumisesta, korjauksista, huolloista, uusimisesta ja selvittämättömistä rikkoutumisista, kulunvalvonnan ja tarvittavien varastotilojen rakentamisen investoinneista, sähkön- ja veden kulutuksesta, kulunvalvonnan hälytyksistä, vahtimestarien lisätehtävistä sekä turvallisuuspalveluista. Asukaskäytön periaatteiden mukaisesti lähtökohtana tulee olla, että käyttäjät vastaavat tilojen valvonnasta ja siivouksesta, jolloin esitettyjen lisäkustannusten ei katsota olevan merkittäviä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, alueosallisuuden päällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet
- 2 Loppuraportti Kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteet kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla

Muutoksenhaku

- A Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
- B Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
Kaupunginkanslia
Tytäryhteisöt ja säätiöt

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 17.04.2018 § 198

HEL 2018-001310 T 10 01 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginjohtajan 19.4.2017 nimittämän kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelleen työryhmän loppuraportti vastaa tarpeeseen avata kaupungin tiloja asukaskäyttöön, jäsentää tilojen asukaskäytön kehittämistä ja roolittaa tilojen avaamiseen liittyviä vastuita. Työryhmän toimeksianto on toimeksiannossa rajattu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialojen tiloihin.

Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta tilojen avaaminen asukkaiden omatoimikäyttöön edellyttää panostusta sähköiseen lukitukseen, kulunvalvontaan ja käytettävien tilojen kulkureittien osastointiin turvallisuuden näkökulmasta. Omatoimikäyttö tarkoittaa sitä, että ovien avaamiseen, sulkemiseen ja valvontaan ei tarvita iltavahtimestareita vaan tiloihin päästään sisälle sähköistä tilojen varaamista ja lukitusta hyödyntäen. Iltavahtimestareiden käyttö nostaa iltakäytön kustannuksia merkittävästi.

Verrokkimuutosprosessi asukaskäytön edistämiseksi on koulujen liikuntatilojen siirto liikuntatoimen vuokrattaviksi siltä osin kuin koulut eivät niitä itse käytä. Liikuntatilojen muutoksen ensimmäisessä aallossa 1.1.2018 alkaen noin 80 tilaa avattiin omatoimikäyttöön. Muutoksen yhteydessä hankittiin tai ohjelmointiin uudelleen 2000 avainta ja muutettiin 15 000 lukon toimintaa. Kustannukset omatoimikäytön mahdollistamisesta olivat noin 1,5 milj. euroa.

Tilojen sähköisen lukituksen, varaamisen, kulunvalvonnan sekä ilmanvaihdon ja valaistusjärjestelmien automatisointi reagoimaan tilojen kulloistakin käyttöä varten edellyttää panostusta anturiteknikkaan ja ta-
loautomaatioon sekä näiden osaamisalueiden henkilöresursseihin. Uusien sähköisten varaamisjärjestelmien avulla on mahdollista seurata tilojen käyttöastetta sekä siten myös vähentää uusien tilojen tarvetta.

Tilojen asukaskäyttöä voidaan parhaiten toteuttaa uudisrakennusten yhteydessä ottamalla asukkaiden omatoimikäytön tiloille asettamat vaatimukset huomioon suunnittelussa. Huomioitavia asioita ovat tilojen lukitusjärjestelmät, kulunvalvonta, rikosilmoitinjärjestelmät, kulkureittien suunnittelu ulko-ovelta käytettävään tilaan ja rakennusten muiden tilojen käytön estäminen. Lisäksi tämä tulee ottaa huomioon tilojen ilmanvaihdon suunnittelussa.

Myös peruskorjauksissa edistetään omatoimikäyttöä huomioimalla asukaskäytön vaatimukset suunnittelutavoitteissa vanhojen tilojen pohjaratkaisujen asettamien rajoitusten puitteissa.

Lisääntyvä asukaskäyttö kasvattaa energia- ja ylläpitokustannuksia. Siksi on myös tarpeen kehittää tilankäytön tehokkuuden ja energiatehokkuuden laskentatapoja sekä asukaskäyttöön kannustavia malleja, joilla tilojen pääkäyttäjää palkitaan lisääntyvästä asukaskäytöstä.

Kaupunkiympäristön toimialan käytössä ei varsinaisesti ole kuin muutama asukaskäyttöön sopiva tila. Uuteen vuonna 2020 valmistuvaan kaupunkiympäristötaloon on suunniteltu kokous- ja työpajatiloja, joita asukkaat voivat varata käyttöönsä sähköisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 56

HEL 2018-001310 T 10 01 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginjohtajan 19.4.2017 käynnistämän kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita valmistelevan työryhmän loppuraportti käsittelee ansiokkaasti kaupunkistrategian esille nostamaa tarvetta helpottaa, yhtenäistää ja lisätä tilojen asukaskäyttöä sekä huomioi sen haasteet ja esittää mallin tarvittavista toimenpiteistä sen toteuttamiseksi.

Loppuraportin toimeksianto rajaa sosiaali- ja terveystoimialan toimitilat, varhaiskasvatuksen tilat sekä liikunnan alueet ja tilat tarkastelun ulkopuolelle. Raportin mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta pitää myös tärkeänä, että nämäkin resurssit kartoitetaan ja sisällytetään jatkotarkasteluun nopeasti mahdollisimman laajan tilatarjonnan saavuttamiseksi. Osa varhaiskasvatuksen tiloista on ollut jo nyt varattavissa asukaskäyttöön.

Lautakunta pitää tärkeänä raportissa esitettyjä toimenpiteitä, jotka lisäävät julkisten tilojen käyttöä, selkeyttävät ja tasapuolistavat niiden varaamista ja samalla edistävät osallisuuden ja osallistumisen toteutumista Helsingissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa kuitenkin, että lisääntyvään käyttöön liittyy myös toimialalle kustannuksia ja riskejä, jotka eivät saisi

hankaloittaa perustoimintaa eivätkä aiheuttaa yksittäiselle toimipisteelle ylimääräisiä, perustoimintaa rasittavia menoja. Jatkotyöskentelyssä tulee entisestään selkiyttää vastuita ja asukaskäytöstä toimipisteille aiheutuvien kulujen kohdentamista takaisin toimipisteille. Asukaskäyttöä tulee kehittää itsenäiseksi niin, ettei sen toiminta tukeudu toimipisteen henkilökuntaan.

Puutteena ja hidasteena asukaskäytön sujuvuuteen ja lisäämiseen toimialalautakunta näkee tällä hetkellä koko kaupungin yhteisen sähköisen varausjärjestelmän ja sähköisen tunnistautumisen puuttumisen. Yhteinen varausjärjestelmä, siihen linkittyvä kulunvalvonta ja osastoidut toimitilat ovat avainasemassa kaupungin tilojen asukaskäyttöä kehitettäessä. Myös nämä seikat ovat tunnistettu ja aikataulutettu työryhmän ehdotuksissa.

Asukaskäytön investointi- ja käyttötalousvaikutukset

Arvioitaessa laajenevan asukaskäytön investointi- ja käyttötalousvaikutuksia kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, ovat vaikutukset merkittäviä johtuen toimialan suuresta kiinteistökannasta ja kiinteistöjen liikuntatilojen korkeasta asukaskäytön käyttöasteesta. Toimialalle kohdistuu siivouksesta ja ylläpidosta, kalusteiden ja laitteiden kulumisesta, korjauksista, huolloista, uusimisesta ja selvittämättömistä rikkoutumisista, kulunvalvonnan ja tarvittavien varastotilojen rakentamisen investoinneista, sähkön- ja veden kulutuksesta, kulunvalvonnan hälytyksistä, vahtimestarien lisätehtävistä sekä turvallisuuspalveluista lisäkustannuksia, joita tulee seurata ja huomioida budjetoinnissa.

Uudisrakentamisessa ja perusparantamisessa tehtävillä asukaskäyttöä helpottavilla investoinneilla on toimialalle vuokravaikutus.

Lautakunta kannattaa loppuraportissa esitettyä merkittävää tilojen maksuttoman käytön lisäämistä, jolla halutaan parantaa alueellista osallistumismahdollisuutta, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta. Maksuttomuuden lisääminen on mahdollista huomioimalla niistä aiheutuvat kustannukset budjetoinnissa tai korottamalla maksullisten vuorojen hintoja. Kustannuksia voidaan säästää keskittämällä toimintoja ja lisäämällä omavalvontaa, jolloin valvonta- ja ylläpitokustannusten säästöillä voidaan kohtuullistaa asukkaille tarjottavien tilojen hintoja.

Asukaskäytön haittojen minimointi

Asukaskäyttö perustuu luottamuksen ja valvonnan tasapainoon. Toiminnan sujuvoittamiseksi tulee sitä kehittää asiakasystävällisemmäksi niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa tilojen pääkäyttölle. Tämä tarkoittaa tilasuunnittelussa asukaskäytön huomioimista jokaisen rakennushankkeen suunnittelun alkaessa. Asukaskäyttötilojen

erottaminen kulunvalvonnalla muista tiloista, sähköisen varausjärjestelmän ja –lukituksen yhteensovittamisella, varustamalla tilat riittäväillä asukaskäytön varastoilla sekä selkeillä ohjeilla ja sopimuksilla sujuvoitetaan toimintaa ja vähennetään mahdollisia haittoja.

Asukaskäytön mahdollisuudet ja määrät

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja leikkipuistoissa, päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa; yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä. Tilojen yhteenlaskettu vuokrapinta-ala ylittää miljoona neliometriä.

Arkisin klo 17-22, viikonloppuisin sekä loma-aikoina koulujen ja oppilaitosten liikuntatilat ovat olleet kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelujen hallinnassa ja varausjärjestelmässä 1.7.2017 alkaen. Puolet liikuntasaleista (69) on tammikuussa 2018 siirtynyt asukaskäytön oma-valvontaan. Toimialalautakunta pitää mahdollisena tarvittaessa laajentaa käyttöaikaa iltaisin. Muiden kuin liikuntatilojen käyttöä kouluissa on aktiivisesti tarjottu mm. taiteen perusopetuksen toimijoille. Lähtökohtana on saada kaikki soveltuvat kasvatuksen ja koulutuksen tilat asukas-toiminnan varausjärjestelmään ja tehokkaampaan asukaskäyttöön.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 60

HEL 2018-001310 T 10 01 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kaupungin tilojen avaamista asukaskäyttöön kaupunkistrategian mukaisena linjauksena, jolla vastaan kaupunkilaisten muuttuviin tarpeisiin. Se on strategiassa painotettua mahdollistamista ja myös osa alustataloutta. Ketteriä toimintatapoja painotetaan ja myös ehdotetaan. Periaatteiden lisäksi työryhmän raportissa on esitetty ansiokas toimeenpanosuunnitelma.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että jatkotyössä tarkennetaan myöhemmin tässä lausunnossa esitetyn mukaisesti, mitä kaikkia kau-

kaupungin tiloja asukaskäyttöön ollaan tarjoamassa. Kaupunki omistaa paitsi julkista, kaikille avointa tilaa myös työtilaa tai muita sellaisia alueita, joiden käytölle on ymmärrettäviä rajoitteita.

Lausuntopyynnössä pyydetään (kysymys 1) lautakuntaa arvioimaan kaupungin tilojen laajenevan asukaskäytön investointi- ja käyttötalousvaikutuksia sekä sopivaa menettelyä asukaskäytön taloudellisten vaikutusten käsittelylle.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että on haaste lisätä tilojen maksutonta asukaskäyttöä ja samanaikaisesti nostaa toimialan tulotasoja. Osa tiloista on jo nyt vuokrattavia ja ne ovat tärkeitä tulonmuodotukselle. Ehdotuksen selkeiden ja kannatettavien maksullinen/maksuton käyttö -periaatteiden avulla haastetta voidaan kuitenkin ratkaista erottelemalla käyttötilanteita käyttötarkoituksen ja toimijan perusteella. Työryhmän mainitseman ja toimialan käyttämän Varaamo-palvelun parametrit voidaan säätää siten, että käytön maksullisuus/maksuttomuus selviää pääsääntöisesti palvelutapahtuman edetessä.

Esitetyt periaatteet eivät kuitenkaan kata kaikkia maksullisuus/maksuttomuus -jaon synnyttämiä tilanteita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan mahdollisissa ristiriitatilanteissa toimialan omia periaatteita palvelevan asukaskäytön tulisi olla ensi sijalla verrattuna esim. kaupalliseen tai muuhun maksulliseen toimintaan. Myös käyttövuorojen jaossa tulisi priorisoida asukkaita ja yleishyödyllisiä yhteisöjä jos vaihtoehtoisena varaajana olisi yritys.

Työryhmä ehdottaa, että tilojen käyttö uskonnolliseen toimintaan tai uskonnon opetukseen on maksullista lukuun ottamatta tilaisuuksia, joissa on avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia. Ehdotuksen mukaan myös muu kuin nuorison yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen liittyvä poliittinen toiminta kuuluu maksullisen käytön piiriin, jollei kyseessä ole tilaisuus, johon on kutsuttu useampia poliittisia puolueita tai katsantokantoja.

Työryhmän esittämä maksullisuus rajoittaa käytännössä tällaisten tilaisuuksien järjestämistä. Rajoittaminen on sinänsä perusteltua, koska kaikille avoimissa tiloissa muut käyttäjät voivat kokea yhden uskonnollisen tai poliittisen toimijan järjestämän tilaisuuden häiritseväksi. Erityisesti kirjastojen käyttäjät pitävät kirjastotilan neutraaliutta erittäin tärkeänä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että poliittinen ja uskonnollinen toiminta ovat yleensä työryhmän laatimien periaatteiden alussa mainittua avoimeen osallistumiseen perustuvaa järjestö- tai kansalais-toimintaa. Niiden toiminta voi lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Lautakunta esittää

periaatteeseen tarkennusta, että yhden tai kahden toimijan järjestämät uskonnolliset tai poliittiset tilaisuudet ohjataan pääsääntöisesti muihin kuin kaikille avoimiin tiloihin tiloissa, joissa sellainen järjestely on mahdollista. Tällöin toiminta voi olla maksutonta. Näin menetellen kansalaisten harrastustoimintaa ja aktiviteetteja kohdellaan tasavertaisesti ilman että tilaisuuteen päätyy yleisöksi muitakin kuin sinne varta vasten saapuneita. Koska tilat ja tilaisuudet vaihtelevat, jää osa näistä tapauksista aina harkinnanvaraisiksi. Myös työryhmä tunnistaa harkinnanvaraisuuden periaatteissaan.

Linjaus tarkoittasi, että kaikille avoimissa tiloissa (kuten kirjastoissa) ei pääsääntöisesti järjestettäisi tilaisuuksia, joissa on kuultavana vain yksi tai kaksi uskonnollista tai poliittista näkökantaa.

Jatkotyössä pitää harkita, onko erillisen ohjeistuksen laatiminen vaalikampanjoinnin ajaksi tarpeellista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä työryhmän esitystä, että uudisrakennusten ja remonttien hankesuunnitelmissa otetaan huomioon myös asukaskäyttö ja niihin sisällytetään arvio käyttökulujen kasvusta. Talousraamia tulee vastaavasti kasvattaa. Työryhmä arvioi aivan oikein että palveluissa ei motivoiduta edistämään asukaskäyttöä, jos se aiheuttaa palveluille lisäkuluja ja –työtä mutta siihen ei saa lisäresursseja.

Käytön lisääntymisen aiheuttamia kustannuksia voidaan arvioida toteutuneiden remonttien ja uudisrakentamisten pohjalta. Toimialalla on tuoreita kokemuksia uusien tai remontoitujen tilojen vaikutuksesta käyttöön. Jos toiminnallisesti kiinnostavat tilat sijaitsevat helposti saavutettavissa paikoissa, voi käytön kasvu olla kymmeniä prosentteja tai enemmän. Uuden kaupunginmuseon avaaminen Aleksanterinkadulla lisäsi vuosittaista kävijämäärää yli 200 prosentilla ja vastaavasti ylläpito-kustannuksia kuten valvontaa, siivousta ja siihen liittyvien tarvikkeiden menekkiä viitisenkymmentä prosenttia. Samantyyppisiä joskin loivempia kokemuksia on Maunula-talosta sekä remontoituista Töölön ja Kallion kirjastoista. Toimialan seuraavan suuren hankkeen eli keskustakirjaston 28.1.2015 hyväksytyn hankesuunnitelman talousarviossa käytön aiheuttama kuluminen on otettu huomioon ja tulisi ottaa huomioon taloussuunnitelman 2019–21 valmistelussa.

Tilojen avoimuus ja asukaskäyttö tulee voida järjestää siten, että turvallisuusriskit minimoidaan.

Lisääntyvä käyttö työllistää myös henkilökuntaa erilaisina järjestelyinä, tarkistuksina ja käyttäjien tukemisena. Järjestelmät kuten Varaamo vähentävät rutiinityötä, samoin toiminnoiltaan tarpeeksi monipuoliset sähkölukot etenkin jos ne on yhdistetty Varaamo-järjestelmään. Nykyisissä

tiloissa tarvitaan runsaasti tekniikkainvestointeja jotta lisääntyvästä tilojen käytöstä ei tule henkilökunnalle rasite. Nämä ratkaisut edistävät ja takaavat yleensä myös turvallisuutta, tai niihin voidaan yhdistää turvallisuutta lisääviä toimintoja. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa työryhmän esitystä talousarvion investointiosaan tehtävästä vuokratuksettomasta koontihankkeesta, jolla tuotetaan tilojen asukaskäyttöä mahdollistavia teknisiä ratkaisuja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää työryhmän esityksen huomioita varaamisen oikeudellisista elementeistä osuvina. Varaajalle tulee varaamisprosessin osana syntyä selvä kuva tilankäytön vastuista ja velvoitteista.

Lausuntopyynnössä pyydetään arviota asukaskäytön kannalta relevanteista tiloista (kysymys 3). Kulttuuri- ja nuorisopalvelukokonaisuuksissa neliöitä on yhteensä 107 450 m². Esim. kirjastotiloja kaupungilla on yhteensä 36 875 m² ja nuorisotiloja 29 200 m². Arviolta 85-95% tiloista on yleisökäytössä. Näiden lisäksi työryhmän työn ulkopuolisia liikunnan tiloja on 180 992 m².

Toimialan eri palvelukokonaisuuksien ja palvelujen tilat ovat hyvinkin erilaisia asukaskäyttöön avaamisen kannalta (kysymys 2). Perustoiminnan luonteen lisäksi vaikuttaa mm. se, ovatko tilat omia vai vuokralla, aukioloaikojen pituus, sijainti kaupungissa ja onko tarjolla eristettäviä tiloja, mitä asukaskäyttö usein tarvitsee. Tarkemmat ehdot tulee määrittellä tilatyypikohtaisesti, melko usein myös tilakohtaisesti. Lausuntopyynnössä tarkoitetut toimialan asukaskäyttöön sopivat tilat on rakennettu kirjastoiksi, kulttuurikeskuksiksi, nuorisotiloiksi tai museoiksi.

Kirjastoissa monipuolinen asukaskäyttö on vakiintunutta. Niiden koko toiminta on rakennettu laajan avoimuuden pohjalle. Vuosittaisia kävijöitä Helsingin kirjastoissa on n. 6,3 miljoonaa. Kokoontumis- ja tapahtumatilojen lisäksi kirjastot tarjoavat mm. näyttelytilaa erilaisille harrastajille, keräilijöille ja muille ei-ammattimaisille taiteen ja kulttuurin toimijoille. Myös uusi kirjastolaki (1942/2016) velvoittaa yleisiä kirjastoja tarjoamaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Kansallisesti vertailtuna kirjastotilaa on Helsingissä vähän: 58,70 m² asukasta kohden, kun Suomen keskiarvo on 91,43 m² (2016). Keskustakirjasto Oodin valmistuminen nostaa Helsingin keskiarvon noin 76 m²:in asukasta kohden. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kaupunkimme kirjastoissa on poikkeuksellisen pienet mahdollisuudet tarjota tilaa rajattuun käyttöön mikäli asukaskäyttötarve sellaista edellyttää.

Kirjastojen nykyinen hyvä turvallisuustilanne perustuu kirjastonkäytön pitkään perinteeseen Suomessa sekä käyttäjien keskinäiseen sosiaaliseen kontrolliin. Tilanne ei välttämättä ole pysyvä. Uusi kirjastolaki an-

taa kirjastoille mahdollisuuksia rajata häiriöitä. Joulukuussa 2018 avattavaan keskustakirjasto Oodiin suunnitellaan sen keskeisen sijainnin takia tavanomaista perusteellisempia turvatoimia. Oodin odotetaan nostavan kävijämäärää 1–1,5 miljoonalla vuodessa (nettolisäys).

Kulttuurikeskuksia on yhteensä seitsemän. Neljä niistä on alueellisia ja kaksi on tarkoitettu erityisryhmille. Monitoimijaiset alueelliset kulttuurikeskukset on rakennettu ensi sijassa tarjoamaan laadukkaita sisältöjä eri puolilla kaupunkia, jotta kaikki taide ja kulttuuri ei keskittyisi keskustaan. Kulttuurikeskuksissa on avarat aulatilat, esitystiloja, näyttelytiloja sekä kokous- ja/tai luokkatiloja. Samoissa rakennuksissa toimivat yleensä myös kirjasto, nuorisotila ja työväenopisto. Juuri valmistuvassa työryhmäselvityksessä suositellaan kulttuurikeskuksille jatkossakin niiden alkuperäistä, laadukkaisiin sisältöihin perustuvaa toimintamallia, joka on tutkitusti vaikuttavaa ja menestyksekkästä. Ne toteuttavat osaltaan erinomaisesti kaupunkistrategian elävien kaupunginosien ja tapahtumakaupungin tavoitetta. Tämä valinta ei sulje pois asukastoimintaa mutta vaikuttaa sen reunaehtoihin kuten esitystilojen käytön priorisointiin. Seitsemäs kulttuurikeskus eli Savoy-teatteri on erikoistapaus: se toimii pitkälti kaupallisin periaattein ja sen tilat täyttyvät sekä ulkopuolisten että sen omista maksullisista tuotannoista.

Maunula-talo on suurelta osin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käytössä, vaikka sen isäntäorganisaatio on työväenopisto ja se kuuluu siten kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan. Se vertautuu lähinnä kulttuurikeskuksiin, mutta poikkeaa niistä perusajatukseltaan: Maunula-talo on rakentamisvaiheesta alkaen suunniteltu asukkaiden kanssa, joten se kuvaa tämän hetken asukaskäytön toiminnallisia tarpeita. Mm. kirjasto rakennettiin niin että sitä voi käyttää talon kaikkina aukioloaikoina vaikka henkilökuntaa ei olisi paikalla. Asukkaat ovat mukana talon hallinnossa ja tuottavat merkittävän osan esitystoiminnasta ja näyttelyistä.

Nuorisotilat ovat avoimia kuten kirjastotkin ja nuorisotilojen asukaskäyttö on laajaa. Tilojen maksuton käyttö on ollut jo pitkään laajaa ja tilojen lukitusta on viime vuosina uudistettu niin, että se palvelisi paremmin tilojen omaehtoista käyttöä. Tätä työtä sekä tilojen varauskäytäntöjen kehittämistä tulee jatkaa. Nuorisolain (1285/2016) yhtenä keskeisenä tavoitteena on edistää omaehtoista nuorisotoimintaa. Ts. toimintatilan tarjoaminen kansalaistoimijoille ja vapaille nuorten ryhmille kuuluu nuorisopalveluiden perustehtävään. Nuorisotilat on kalustettu ja varustettu ajatellen ensi sijassa nuoria kävijöitä. Osa tiloista on tarkoitettu erityiskäyttöön, mikä osin rajaa niiden yleistä kiinnostavuutta – hyvällä tilasuunnittelulla voidaan jatkossa parantaa tilojen monikäyttöisyyttä. Nuorisotilojen verkko kaupungissa on kattava ja pitää sisällään reilut 50 erilaista tilaa joka puolella kaupunkia. Osa tiloista on erittäin hyvällä käytöllä aamusta iltaan, mutta osan käytön tehokkuutta pystytään paranta-

maan. Useimmista muista kaupungin tiloista poiketen nuorisotilat ovat nuorisotyön omassa käytössä erityisesti iltaisin, joten niiden asukaskäyttöä voidaan lisätä erityisesti päiväsaikaan.

Museoiden asukaskäytölle on olennaisesti enemmän rajoituksia kuin edellä kuvatuissa tilatyypeissä. Sekä kulttuurihistorialliset että taidekoelmat ovat arvokkaita, usein hauraita ja särkyviä. Kalleimpien taidenäyttelyjen valtioneuvostokauksilla ja esinelainoilla muista museoista on vakiintuneet ehdot valvonnan järjestämisestä ja muusta turvallisuuden takaamisesta. Mahdollinen asukaskäyttö onkin suunniteltava näyttelyiden ja teosten turvallisuuden ehdoilla. Kyseeseen voivat tulla lähinnä kokoelmista ja näyttelyistä eristettävät kokous- ja aulatilat.

Toimialan tilojen varaaminen keskitetään Varaamo-verkkopalveluun. Siellä käytön erilaiset tilakohtaiset ehdot ja rajaukset voidaan toteuttaa niin että kunkin tilan asukaskäyttö on tarkoituksenmukaista. Käyttäjä etenee palvelussa kertomalla omista tarpeistaan, ja Varaamo tarjoaa vain tiloja, joiden käyttöoikeuksiin annetut tiedot sopivat.

Jotkut toimialan käyttämät tilat eivät sovi asukaskäyttöön käytännössä lainkaan. Kaupunginorkesteri on Musiikkitalossa vuokralaisena. Vuokrasopimuksen ehdot rajaavat asukaskäytön käytännössä ulos, koska toimistoaan lukuun ottamatta orkesteri vuokraa tiloja käyttöönsä vain tarvitessaan niitä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.03.2018 § 74

HEL 2018-001310 T 10 01 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteita käsittelevässä loppuraportissa esitetyistä ehdotuksista sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston 8.2.2018 esittämistä kaupungin tilojen asukaskäyttöön liittyvistä kysymyksistä:

”Kaupunginjohtajan 19.4.2017 asettaman työryhmän tehtäväksiannon ulkopuolelle rajattiin sosiaali- ja terveystoimialan toimitilat ja kohteet.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Osa sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimia tiloja voivat kuntalaiset ja kolmannen sektorin järjestöt ja yhdistykset varata maksuttomasti tai vuokrata pientä maksua vastaan. Tällaisia varattavia tai vuokrattavia tiloja ovat mm. asukastalot ja lähiöasemat, monipuolisten palvelukeskusten ja palvelukeskusten juhlasalit, auditoriot, luentosalit tai ryhmätilat ja matalan kynnyksen päivätoimintapaikat kuten Sympplikset. Sairaaloitten, terveysasemien, virastotalojen tai palvelukeskusten (esim. Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskus) kokous- tai muut tilat eivät pääsääntöisesti ole sosiaali- ja terveystoimialan ulkopuolisten toimijoiden tai yksityishenkilöiden varattavissa tai vuokrattavissa. Eri järjestöjen toiminta Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa ja Itäkadun perhekeskuksessa perustuu suulliseen yhteistyösopimukseen ja kumppanuuteen. Järjestöt toimivat tiloissa niiden aukioloaikoina, eikä niiden käytöstä näissä tapauksissa peritä vuokraa.

Toimialan tila- ja tapauskohtainen harkinta tilojen vuokrauksen maksuttomuudesta tai maksullisuudesta perustuu vuoden 2015 ohjeeseen (sosiaali- ja terveysvirasto, PYSY110 8.1.2015). Tila- ja tapauskohtaista harkintaa tehdään niissä toimipisteissä, missä kuntalaisilla, järjestötoimijoilla tai muilla ulkopuolisilla toimijoilla on mahdollisuus varata tai vuokrata tiloja tilapäiseen käyttöön. Tilojen luovuttamisesta tilapäiseen ulkopuoliseen käyttöön ja käyttömaksujen perimisen tai perimättä jättämisen osalta päättää kunkin yksikön esimies oman esimiehensä suostumuksella siten kun pysyohjeessa on määritelty.

Asukastalojen tilojen liittäminen Varaamo-palveluun on mahdollista. Muita sosiaali- ja terveystoimialan toimitiloja ei kannata keskittää Varaamo-palveluun, koska sosiaali- ja terveystoimialan tiloissa tehdään pääasiassa potilas- ja asiakastyötä tai ne ovat erityisasumisen kohteita kuten palvelutalot, ryhmäkodit, lastenkodit ja tukikodit, joiden tilat edellyttävät erityisiä turvallisuus- ja vahtimestaripalveluita, salassapitovelvollisuuksien noudattamista sekä asettaa kulunvalvonnalle ja lukitukselle erityisvaatimuksia. Maakunta- ja sote -uudistuksen toteutuessa vuonna 2020 sosiaali- ja terveystoimialan palvelujen järjestäminen ja tuottaminen siirtyvät maakunnan vastuulle, ja maakunta vuokraa tilat.

Toimitilojen ulkopuolisesta käytöstä koituu toimialalle kustannuksia mm. siivouksesta ja ylläpidosta, turvallisuus ja vahtimestaripalveluista tai toimipisteen itse järjestämien valvonnan palkkakustannuksista, irtaimiston ja kalusteiden kulumisesta tai rikkoutumisesta sekä esitysteknisten järjestelmien huolloista tai uusimisesta. Kulunvalvonnan osalta voi aiheutua hälytyskustannuksia tai avaimia tai lukituksia voidaan joutua uusimaan.

Nyt kustannukset kohdentuvat varaus- tai vuokraustoimintaa harjoittavalle toimipisteelle. Talousarviossa voisi olla kaupunkitasoinen talous-

25.06.2018

arviotili, jonne budjetoitaisiin yllä mainittuja käytöstä johtuneita kustannuksia varten rahaa keskitetysti, jonne kustannuksia voitaisiin kohdentaa eikä ne jäisi toimialan yksittäisen toimipisteen kustannuksiksi. Tämä voisi edistää tilojen tilapäistä käyttöä.

Edellä olevissa kappaleissa on viitattu niihin toimipisteisiin, joissa tilojen tilapäinen käyttö on mahdollista tällä hetkellä eli asukastalot (10 kpl), monipuoliset palvelukeskukset ja palvelukeskukset (17 kpl) ja matalan kynnyksen päivätoimintapaikat (2 kpl).”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

§ 463

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamisesta

HEL 2018-005634 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pitää ehdotusta laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta tärkeänä ja ajan haasteisiin vastaavana. Lain ajantasaistaminen on tärkeää. Kuten koko yhteiskunnassa, myös kuntatasolla kulttuurin merkitys kasvaa. Kulttuuri on erittäin tärkeää erilaisten tavoitteiden edistämiseksi, kuten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, innovatiivisuus ja sitä kautta elinvoimaisuuden tukeminen sekä kunnan yleisen ja matkailullisen vetovoiman lisääminen.

Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamisesta annettu esitys koskee yli kolmeasataa hyvin eri kokoista kuntaa. Laissa kyetään määrittämään lähinnä vähimmäisvaatimus Suomen kuntalaisten oikeuksista kulttuurin ja taiteen saatavuuteen ja se henki, jossa kuntalaiset voivat niiden muotoihin osallistua. Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että kuntien omistamina tai merkittävästi rahoittamina toimii monia kulttuurilaitoksia, joilla on myös valtakunnallista merkitystä, kuten isoimpien kuntien sinfoniaorkesterit ja teatterit sekä maan ainoa päätoiminen big band -orkesteri UMO. Helsingin kaupunki toteaa, että suurten kasvukeskusten taide- ja kulttuuripalvelujen tuottajien mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata.

Kulttuurin kenttä on moninainen ja sen tavoitteiden, toimintojen ja rajojen määrittely on haastavaa. Lakiehdotuksessa on onnistuttu selkiyttämään näitä kaikkia. Siinä korostuvat kulttuurin välilliset vaikutukset, kuten hyvinvointi, alueellinen elinvoima ja osallisuus. Tämä korostaa ammattitaiteen ja taidekasvatuksen merkitystä ja rahoitustarvetta kulttuuri- ja sivistyslakien kokonaisuuteen kuuluvien erityislakien kautta.

Lakiesitykseen on nykykäytännön mukaan otettu uusia elementtejä, kuten kansalaisten osallistaminen, yhteistyön painottaminen ja kehittämis-tehtävän vakiinnuttaminen. Helsingin kaupunki pitää tätä hyvänä.

Helsingin kaupunki toteaa, että lakiesityksen perusteluteksti on hyvä ja siitä saa monipuolista tukea lain soveltamiseen kuntatasolla. Perustelutekstissä (s. 38) tulisi kuitenkin avata enemmän kulttuurimatkailun mer-

kitystä ja yleensäkin kulttuurin ja taiteen osuutta kunnan vetovoimatekijänä.

Seuraavassa on todettu yksityiskohtaiset kannanotot esityksistä niiltä osin, kuin Helsingin kaupungilla on lausuttavaa tehtyyn ehdotukseen:

Lain soveltamisalan (1§) määrittelyt auttavat kuntia tunnistamaan kulttuuritoiminnan alueen. Lain tavoitteet (2§) vastaavat Helsingin kaupungin käsitystä siitä, mitä ne voivat näin laajalla kuntakentällä olla.

Kunnan tehtävien määrittely (3§) on tarpeen. Tehtävät on määritelty yleisesti ottaen onnistuneesti suhteessa lain tavoitteisiin ja sen soveltamiseen. Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota 3 §:n 1 momentin kohdan 3 soveltamiseen jatkossa. Kohdan mukaan kunnan tulee 'tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen'. Taiteen perusopetus on tuottanut musiikin alueella erinomaisia, kansainväliselle tasolle yltäviä tuloksia. Kulttuurin ja taiteen yleisen merkityksen ja monien myönteisten heijastusvaikutusten takia olisi perusteltua laajentaa taiteen perusopetusjärjestelmää ja sen tukirahoitusta myös muille taiteen ja kulttuurin aloille rapauttamatta niitä, joissa parhaat tulokset on pitkäjänteisen työn tuloksena saavutettu. Tavoitteena tulisi olla kaikkien eri lahjakkuuksien saaminen kattavasti kansakunnan käyttöön. Maininta kansainvälisyydestä kunnan tehtäväkentässä (3 § 1 mom. kohta 6) on erityisen tärkeä Helsingille, jota mitataan jatkuvasti pääkaupunkien ja muiden isojen kaupunkien vertailuissa. Useat Helsingin kaupungin kulttuuritoimijat ovat kansainvälisillä areenoilla palkittuja ja tunnettuja. Niiden hyvä maine koituu samalla koko maan hyväksi.

Asukkaiden osallistumisen mainitseminen laissa (5§) vastaa nykypäivän tilannetta ja kuntalaisten käsitystä toimivan kaupungin rakentamisesta. Muidenkin kuin kotimaisten kielten puhujien huomioiminen lain tasolla on tärkeää. Kulttuurilla on suuri merkitys sekä maahanmuuttajien kotouttamisessa että valtaväestön sopeutumisessa uuteen, monikulttuurisempaan elämään.

Kehittämistehtävän käyttöönotto (6§) vakiinnuttaa toimintamallin, joka on esim. kirjastoissa ja museoissa osoittautunut toimivaksi. Kulttuurin alueella jo toimiva esimerkki on lastenkulttuurikeskusten verkosto. Lakiehdotuksessa tehtävää ei rajata millään tavoin, ja kehittämistehtävän hoitajana voi olla muukin toimija kuin kunta. Ehdotettu lakimuotoilu jättää opetus- ja kulttuuriministeriölle laajan toimintavallan kehittämistehtävän ja kehittäjän kulloiseenkin määrittelyyn. Kulttuurikentän moninaisuuden takia tämä voi olla perusteltua, mutta lain perustelutekstissä tulisi olla joitain konkreettisia linjauksia kehittämistehtävän organisoimisesta.

25.06.2018

Asia/11

Helsingin kaupunki pitää mallin kohdentamista myös yleisiin kulttuuri- palveluihinkäyttökelpoisena avauksena, joka voi johtaa hedelmällisiin yhteistyö- ja oppimismalleihin. Kehittämistehtävän rahoituksesta säädetäisiin 9 §:ssä, jonka mukaan kunta saisi siihen tehtävänannon myötä myös rahoituksen.

Yhteistyö (7§) ulottuu kunnissa jo nyt pitkälle. Helsingin kannalta katsottuna lakiehdotus lähinnä kirjaa olemassa olevan tilanteen.

Tiedon tuottaminen ja arviointi (8§) kytkee kunnan kulttuuritoiminnan tiiviisti kunnan kokonaisuuteen. Helsingin kaupunki pitää hyvänä, että kunnat veloitetaan raportoimaan kulttuuritoiminnastaan ja arvioimaan sitä sekä julkaisemaan nämä tiedot. Arviointi tulee tehdä osana sekä kuntastrategian arviointia ja seurantaa että terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä (kuntien hyvinvointikertomukset). Lisäksi Helsingin kaupunki toteaa, että eri kuntia koskevalle systemaattisesti kerättävälle vertailukelpoiselle tiedolle on suuri tarve.

Esityksen valmistelun lähtökohtana on ollut, että uudistus voidaan toteuttaa taloudellisten vaikutusten osalta kustannusneutraalisti. Tätä tukee hallitusohjelman linjaus, että pitäydytään uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja veloitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruisten veloitteiden karsimisesta tai uusien veloitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain muuttaminen, OKM:n lausuntopyyntö 18.5.2018
- 2 Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistaminen, OKM:n muistio
- 3 Saate 18.5.2018, opetus- ja kulttuuriministeriö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 28.6.2018 mennessä lausuntoa opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman työryhmän esityksestä kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamiseksi. Lausunnon antamisaikaa on pidennetty 31.7.2018 asti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä luovutti 18.5.2018 muistionsa kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamiseksi. Esitys on linjassa kuntien sivistystoimialan kokonaisuuteen liittyvien tuoreiden kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimintalakien kanssa. Myös museolaki on parhaillaan uudistettavana.

Työryhmä ehdottaa säädettäväksi lain kuntien kulttuuritoiminnasta. Se korvaisi nykyisen lain vuodelta 1992. Laki halutaan uudistaa vastamaan kuntien kulttuuritoiminnassa ja sen toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia sekä perustuslain säännöksiä ja kulttuuritoimintaa koskevia kansainvälisiä sopimuksia. Ehdotettuun lakiin lisättäisiin kuntien kulttuuritoiminnan tavoitteet, valtion viranomaisten tehtävät, kunnan asukkaiden osallistuminen, kehittämistehtävä, yhteistyö sekä tiedon tuottaminen ja arviointi. Samalla muutettaisiin ajan tasalle kunnan tehtäviä ja valtionrahoitusta koskevat säännökset.

Esityksessä korostetaan kulttuurin ja taiteen monia mahdollisuuksia rikastuttaa ihmisten elämää ja yhteisöjen toimintaa. Kulttuuria ja taidetta edistämällä voidaan vaikuttaa mm. kunnan asukkaiden hyvinvointiin ja osallisuuteen sekä kuntien elinvoimaisuuteen.

Kulttuuritoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon paikalliset olosuhteet sekä eri väestöryhmien erilaiset tarpeet ja odotukset. Asukkailta tulee olla mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoimintaan.

Kunnassa tulee esityksen mukaan olla riittävä ja monipuolinen osaaminen kulttuuritoiminnan järjestämisessä. Kunta voi tarvittaessa järjestää kulttuuritoimintaa myös yhteistyössä toisten kuntien kanssa. Yhteistyö kunnan muiden toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa on myös tärkeää.

Lakiehdotuksessa esitetään säädettäväksi kehittämistehtävä, jolla tuetaan kuntien kulttuuritoiminnan toteuttamisen vaikuttavuutta, henkilöstön osaamista ja kuntien keskinäistä yhteistoimintaa. Tiedon tuottami-

sella ja arvioinnilla tuetaan lain tavoitteiden ja tehtävien toteutumista sekä kulttuuritoiminnan liittymistä kunnan kokonaisuuteen.

Helsingin kaupungilla ei ollut edustusta esityksen laatineessa työryhmässä. Neuvotteluyhteys sekä opetus- ja kulttuuriministeriöön on ollut prosessin aikana hyvä. Ministeriö kutsui 23.1.2018 kaupungin edustajat keskustelemaan lakiuudistuksesta ja sille asetettavista tavoitteista. Kulttuuripalvelukokonaisuuden edustajat osallistuivat prosessin aluksi järjestettyyn laajaan kuulemistilaisuuteen. Myös työn aikana on oltu yhteydessä työryhmän jäseniin.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti, että asian kaupunginhallituskäsittelyn jälkeen kulttuurijohtaja täyttää lausuntolomakekyselyn osoitteessa lausuntopalvelu.fi.

Lausunto perustuu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan antamaan lausuntoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain muuttaminen, OKM:n lausuntopyyntö 18.5.2018
- 2 Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistaminen, OKM:n muistio
- 3 Saate 18.5.2018, opetus- ja kulttuuriministeriö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.06.2018 § 144

HEL 2018-005634 T 03 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ehdotusta laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta tärkeänä ja ajan haasteisiin osuvana. Lain ajantasaistaminen on tärkeää: kuten koko yhteiskunnassa, myös kuntatasolla kulttuurin merkitys kasvaa. Se kirittää niinkin erilaisia tavoitteita kuin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, innovatiivisuuden ja sitä kautta elinvoimaisuuden tukeminen sekä kunnan yleisen ja matkailullisen vetovoiman lisääminen.

Nyt lausuntokierroksella oleva lakiesitys koskee yli kolmeasataa hyvin eri kokoista kuntaa. Laissa kyetään määrittämään lähinnä vähimmäisvaatimus Suomen kuntalaisten oikeuksista kulttuurin ja taiteen saatuuteen ja se henki, jossa kuntalaiset voivat niiden muotoihin osallistua. Helsinki kiinnittää huomiota siihen, että kuntien omistamina tai merkittävästi rahoittamina toimii paljon kulttuurilaitoksia, joilla on myös valtakunnallista merkitystä kuten isoimpien kuntien sinfoniaorkesterit ja teatterit, maan ainoa päätoiminen big band -orkesteri UMO tai esim. Savonlinnan oopperajuhlat.

Kulttuurin kenttä on moninainen ja sen tavoitteiden, toimintojen ja rajojen määrittely haastavaa. Lakiehdotuksessa on onnistuttu selkiyttämään näitä kaikkia. Siinä korostuvat kulttuurin välilliset vaikutukset kuten hyvinvointi, alueellinen elinvoima ja osallisuus. Tämä korostaa ammattitaiteen ja taidekasvatuksen merkitystä ja rahoitustarvetta kulttuuri- ja sivistyslakien kokonaisuuteen kuuluvien erityislakien kautta.

Lakiesitykseen on nykykäytännön mukaan otettu uusia elementtejä kuten kansalaisten osallistaminen, yhteistyön painottaminen ja kehittämis-tehtävän vakiinnuttaminen, mitä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää hyvänä.

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota lakiesityksen erinomaiseen perustelutekstiin, josta saa monipuolista tukea lain soveltamiseen kuntatasolla. Perustelutekstissä (s. 38) tulisi lautakunnan näkemyksen mukaan avata enemmän kulttuurimatkailun merkitystä ja yleensäkin kulttuurin ja taiteen osuutta kunnan vetovoimatekijänä.

Yksityiskohtaiset näkemykset esityksistä niiltä osin, kuin lautakunnalla on kommentteja tehtyyn ehdotukseen:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Lain soveltamisalan (1§) määrittelyt auttavat kuntia tunnistamaan kulttuuritoiminnan alueen. Lain tavoitteet (2§) vastaavat kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan käsitystä siitä, mitä ne voivat näin laajalla kuntakentällä olla.

Kunnan tehtävien määrittely (3§) on tarpeen. Tehtävät on määritelty yleisesti ottaen onnistuneesti suhteessa lain tavoitteisiin ja sen soveltamisalaan. Lautakunta kiinnittää huomiota 3 §:n 1 momentin kohdan 3 soveltamiseen jatkossa. Kohdan mukaan kunnan tulee 'tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen'. Taiteen perusopetus on tuottanut musiikin alueella erinomaisia, kansainväliselle tasolle ylittäviä tuloksia. Kulttuurin ja taiteen yleisen merkityksen ja monien myönteisten heijastusvaikutusten takia olisi perusteltua laajentaa taiteen perusopetusjärjestelmää ja sen tukirahoitusta myös muille taiteen ja kulttuurin aloille rauhauttamatta niitä, joissa parhaat tulokset on pitkäjänteisen työn tuloksena saavutettu. Tavoitteena tulisi olla kaikkien eri lahjakkuuksien saaminen kattavasti kansakunnan käyttöön. Maininta kansainvälisyydestä kunnan tehtäväkentässä (3 § 1 mom. kohta 6) on erityisen tärkeä Helsingille, jota mitataan jatkuvasti pääkaupunkien ja muiden isojen kaupunkien vertailuissa. Useat Helsingin kaupungin kulttuuritoimijat ovat kansainvälisillä areenoilla palkittuja ja tunnettuja. Niiden hyvä maine koituu samalla koko maan hyväksi.

Asukkaiden osallistumisen mainitseminen laissa (5§) vastaa nykypäivän tilannetta ja kuntalaisten käsitystä toimivan kaupungin rakentamisesta. Muidenkin kuin kotimaisten kielten puhujien huomioiminen lain tasolla on tärkeää. Kulttuurilla on suuri merkitys sekä maahanmuuttajien kotouttamisessa että valtaväestön sopeutumisessa uuteen, monikulttuurisempaan elämään.

Kehittämistehtävän käyttöönotto (6§) vakiinnuttaa toimintamallin, joka on esim. kirjastoissa ja museoissa osoittautunut toimivaksi. Kulttuurin alueella jo toimiva esimerkki on lastenkulttuurikeskusten verkosto. Laki ehdotuksessa tehtävää ei rajata millään tavoin, ja kehittämistehtävän hoitajana voi olla muukin toimija kuin kunta. Ehdotettu lakimuotoilu jättää opetus- ja kulttuuriministeriölle laajan toimintavallan kehittämistehtävän ja kehittäjän kulloiseenkin määrittelyyn. Kulttuurikentän moninaisuuden takia tämä voi olla perusteltua, mutta lain perustelutekstiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo joitain konkreettisia linjauksia kehittämistehtävän organisoimisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitääkin mallin kohdentamista myös yleisiin kulttuuripalveluihinkäyttökelpoisena avauksena, joka voi johtaa hedelmällisiin yhteistyö- ja oppimismalleihin. Kehittämistehtävän rahoit-

tuksesta säädettäisiin 9 §:ssä, jonka mukaan kunta saisi siihen tehtävännannon myötä myös rahoituksen.

Yhteistyö (7§) ulottuu kunnissa jo nyt pitkälle. Helsingin kannalta katsottuna lakiehdotus lähinnä kirjaa olemassa olevan tilanteen.

Tiedon tuottaminen ja arviointi (8§) kytkee kunnan kulttuuritoiminnan tiiviisti kunnan kokonaisuuteen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää hyvänä, että kunnat veloitetaan raportoimaan kulttuuritoiminnastaan ja arvioimaan sitä sekä julkaisemaan nämä tiedot. Arviointi tulee tehdä osana sekä kuntastrategian arviointia ja seurantaa että terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä (kuntien hyvinvointikertomukset). Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että eri kuntia koskevalle systemaattisesti kerättävälle vertailukelpoiselle tiedolle on suuri tarve.

Lautakunta esittää, että asian kaupunginhallituskäsittelyn jälkeen kulttuurijohtaja täyttää lausuntolomakekyselyn osoitteessa lausuntopalvelu.fi.

Lisäksi lautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo tässä kokouksessa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

25.06.2018

Asia/12

§ 464

Keski-Pasilan tornialueen suunnittelu- ja toteutuskilpailun arviointiryhmän täydentäminen

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti täydentää Keski-Pasilan tornialueen suunnittelu- ja toteutuskilpailun arviointiryhmää siten, että Helsingin kaupungin edustajat ovat:

Tuula Saxholm, kaupunginkanslia

Marja-Leena Rinkineva, kaupunginkanslia

Mikko Aho, kaupunkiympäristön toimiala

Jaakko Stauffer, kaupunkiympäristön toimiala

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Arviointiryhmään nimetyt

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 18.1.2017 (12 §) Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun järjestämisestä. Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri ja toteutuskilpailun järjestäjinä toimivat Senaatti-kiinteistöt ja Helsingin kaupunki. Päätökset kilpailun voittajasta ja aloitusalueen toteutussopimuksen hyväksymisestä tekevät Senaatti-kiinteistöt

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

ja Helsingin kaupunginvaltuusto. Lisäksi eduskunta päättää valtion maaomaisuuden myynnin. Kilpailuorganisaatio koostuu arviointiryhmästä, ohjausryhmästä sekä sihteeristöstä.

Kilpailun arviointiryhmä vastaa suunnitelmien laatuarvioinnista. Arviointiryhmässä on neljä valtion (Senaatti-kiinteistöjen) ja neljä Helsingin kaupungin nimeämää jäsentä, joita arvioinnissa avustaa kilpailun sihteeristö, kilpailun ohjausryhmä ja nimetyt asiantuntijat. Arviointiryhmä päättää ensimmäisestä vaiheesta jatkoon valittavat kilpailijat ja ehdottaa kaupungille ja valtiolle toisen vaiheen voittajaksi valittavaa kilpailijaa. Arviointiryhmä päättää myös tarvittaessa kilpailijoiden arvioinnin perusteella tapahtuvasta poissulkemisesta. Jos suunnitelmaehdotus ei täytä kilpailuohjelmassa asetettuja täytä ehdottomia vaatimuksia, arviointiryhmä voi päättää sen sulkemisesta pois kilpailusta.

Kaupunginhallitus päätti täytäntöönpanopäätöksessään 23.1.2017 (§ 61) nimetä Keski-Pasilan tornialueen suunnittelu- ja toteutuskilpailun arviointiryhmään seuraavat Helsingin kaupungin edustajat:

Tuula Saxholm, kaupunginkanslia

Anne Stenros, kaupunginkanslia

Mikko Aho, kaupunkiympäristön toimiala

Jaakko Stauffer, kaupunkiympäristön toimiala

Muotoilujohtaja Anne Stenros ei enää ole kaupungin palveluksessa. Hänen tilalleen tulisi nimetä elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva kaupunginkansliasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Arviointiryhmään nimetyt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.06.2018

Asia/12

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.01.2017 § 61

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

A

Kaupunginhallitus päätti nimetä Keski-Pasilan tornialueen suunnittelu- ja toteutuskilpailun arviointiryhmään seuraavat Helsingin kaupungin edustajat:

Tuula Saxholm, kaupunginkanslia
Anne Stenros, kaupunginkanslia
Mikko Aho, kaupunkiympäristöt -toimiala
Jaakko Stauffer, kaupunkiympäristöt -toimiala

B

Kaupunginhallitus päätti nimetä Keski-Pasilan tornialueen suunnittelu- ja toteutuskilpailun ohjausryhmään seuraavat Helsingin kaupungin edustajat:

Dan Mollgren, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Niina Puumalainen, projektinjohtaja, Helsingin kaupunginkanslia
Tuukka Toropainen, kiinteistölakimies, Helsingin kiinteistövirasto

C

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

09.01.2017 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

19.12.2016 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 18.01.2017 § 12

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, että kilpailualueen aloitusalueella (noin 40 000 - 65 000 k-m²) noudatetaan seuraavia tontinluovutusperiaatteita:

1

Tontit luovutetaan myymällä.

2

Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat (tasossa elinkustannusindeksi 10/2016) ovat kiinteitä jäljempänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

3

Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoikeuden vähimmäishintoja:

a

Asuntorakennusoikeus 860 euroa/k-m².

b

Liikerakennusoikeus 645 euroa/k-m².

c

Hotellirakennusoikeus 540 euroa/k-m².

d

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 540 euroa/k-m².

4

Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

5

Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

6

Kiinteistölautakunta oikeutetaan vahvistamaan edellä esitetyissä puitteissa kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet. Määräytymisperiaatteet tulee valmistella yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

Käsittely

18.01.2017 Ehdotuksen mukaan

Valtuutettu Dan Koivulaakso ehdotti valtuutettu Yrjö Hakasen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun siten, että kilpailu toteutetaan vuokraamalla tontti myynnin sijaan ja asuntotuotannon osalta noudatetaan AM-ohjelman mukaista asuntotuotantojakaumaa.

7 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten että kilpailu toteutetaan vuokraamalla tontti myynnin sijaan ja asuntotuotannon osalta noudatetaan AM-ohjelman mukaista asuntotuotantojakaumaa.

Jaa-äännet: 67

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Heini Röyskö, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pekka Tiusanen, Karita Toijonen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Pertti Villo

Ei-äännet: 13

Zahra Abdulla, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Sirpa Puhakka, Anna Vuorjoki

Poissa: 5

Maija Anttila, Juha Hakola, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta:

Valtuutettu Yrjö Hakanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että alueen suunnitelmien toteuttamisessa selvitetään mahdollisuus jakaa rakentamisen toteuttaminen useammalle urakoitsijalle.

Valtuutettu Kaarin Taipale ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten kaupungin hyväksymän, myös valtiota koskevan asunto-ohjelman hallintamuotojakautuman (40-35-25 prosenttia) toteuttamisesta Keski-Pasilan alueella voidaan sopia sitovasti samanaikaisesti, kun päätetään Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyösopimuksesta ennen kuin tornialueen kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset jätetään arvioitavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnista äänestetään kummastakin erikseen.

8 äänestys

Valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten kaupungin hyväksymän, myös valtiota koskevan asun-

to-ohjelman hallintamuotojakautuman (40-35-25 prosenttia) toteutumisesta Keski-Pasilan alueella voidaan sopia sitovasti samanaikaisesti, kun päätetään Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyösopimuksesta ennen kuin tornialueen kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset jätetään arvioitavaksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 38

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Mutttilainen, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Tomi Sevander, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Karita Toijonen, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 5

Laura Finne-Elonen, Helena Kantola, Jan D Oker-Blom, Risto Rautava, Pekka Tiusanen

Tyhjä: 39

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Pekka Majuri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Wille Rydman, Heini Röyskö, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo

Poissa: 3

Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

9 äänestys

Valtuutettu Kaarin Taipaleen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että alueen suunnitelmien toteuttamisessa selvitetään mahdollisuus jakaa rakentamisen toteuttaminen

useammalle urakoitsijalle.
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 20

Zahra Abdulla, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingerovo, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Sirpa Puhakka, Leo Stranius, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 11

Laura Finne-Elonen, Arja Karhuvaara, Pekka Majuri, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Tiusanen

Tyhjä: 51

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Heini Röyskö, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Karita Toijonen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 3

Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Kaarin Taipaleen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 03.11.2016 § 451

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaisi Keski-Pasilasta liitteenä nro 1 olevan kartan mukaisen likimääräisen alueen suunnittelu- ja toteutuskilpailua varten 31.12.2018 saakka.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kiinteistölautakunnan hyväksymään kilpailun aloitusalueen toteutusluonnoksen yleiset periaatteet, jotka noudattavat seuraavia pääperiaatteita:

1

Kilpailun voittaja on velvollinen lunastamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti velvoiteautopaikkoja kilpailun suunnitteluohjelmassa määritellyn aloitusalueen pohjoispuolella sijaitsevasta, rakenteilla olevasta Tripla-keskuksen pysäköintilaitoksesta (48 000 euroa (alv. 0 %) / velvoiteautopaikka + vuotuinen 2,5 %:n korotus).

2

Kilpailun voittaja on velvollinen toteuttamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti tornialueen aloitusalueen ja Tripla-keskuksen väliset yhteydet ja niihin liittyvät rakenteet.

3

Alueelle kaavoitettavien tonttien ja niille toteutettavien rakennusten tulee liittyä Keski-Pasilan alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään. Tonttien omistajat tai haltijat ovat velvollisia ryhtymään jäteyhtiön osakkeenomistajiksi, suorittamaan osaltaan osakkeiden merkintähinnoilla järjestelmän investointikustannukset jäteyhtiölle ja tekemään tarvittavat sopimukset jäteyhtiön kanssa siten kuin jäteyhtiön, Senaatti-kiinteistöjen ja kaupungin kanssa erikseen sovitaan.

4

Tornialueen aloitusalueelle sekä tornialueen länsialueelle vastaisuudessa kaavoitettava asuinrakennusoikeus toteutetaan sääntelemättömänä vapaarahoitteisena asuntotuotantona.

5

Kohtien 1-4 lisäksi toteutussopimuksessa on sovittava myös muun muassa kiinteistökauppojen yksityiskohdista, rakentamisen toteutusa-
jasta ja vaiheistuksesta liikennejärjestelyineen sekä rakentamisen väli-
tavoitteista. Toteutussopimuksessa voidaan myös sopia, että kilpailun
järjestäjät ja kilpailun voittaja sitoutuvat neuvottelemaan aloitusalueen
eteläpuolella sijaitsevien tonttien toteuttamisesta ja lunastamisesta 12
kuukauden ajan aloitusalueen ensimmäisen tornin rakentamisen käyn-
nistymisestä.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus
toteaa, että Suomen valtion ja Helsingin kaupungin välillä solmitaan yh-
teistyösopimus koskien muun muassa tornialueen suunnittelua ja toteu-
tusta. Sopimus on esitettävä kaupungin toimivaltaisen toimielimen hy-
väksyttäväksi ennen kuin kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitel-
maehdotukset on jätettävä arvioitavaksi, ellei toisin erikseen myöhem-
min päätetä. Sopimusvalmistelun lähtökohtana pidetään vuonna 2002
allekirjoitetun osapuolten välisen aiesopimuksen mukaisia periaatteita.

D

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kilpailualueen
aloitusalueella (noin 40 000 - 65 000 k-m²) noudatetaan seuraavia ton-
tinluovutusperiaatteita:

- Tontit luovutetaan myymällä.

- Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä
muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat ovat kiinteitä jäljem-
pänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

- Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoi-
keuden vähimmäishintoja:

Asuntorakennusoikeus 800 euroa/k-m².

Liikerakennusoikeus 600 euroa/k-m².

Hotellirakennusoikeus 500 euroa/k-m².

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 500 euroa/k-m².

- Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän
arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset
palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä
kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

- Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

- Kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet ennen kilpailun käynnistämistä. Määräytymisperiaatteet valmistellaan yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

E

Kiinteistölautakunta päätti osaltaan hyväksyä liitteenä nro 2 olevan kilpailuohjelman luonnoksen sekä oikeuttaa kilpailun järjestäjän tekemään siihen tarvittavia muutoksia, korjauksia ja täydennyksiä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tuukka Toropainen, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34244
tuukka.toropainen(a)hel.fi

§ 465

Alueen varaaminen monitoimihallin suunnittelua varten Pirkkolan liikuntapuistoon

HEL 2018-000888 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Lattiaa Liikkujille ry:lle perustettavan yhtiön lukuun 28. kaupunginosassa (Oulunkylä/Pirkkola) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn n. 8 900 m²:n suuruisen alueen, joka on osa kiinteistöä 091-403-0001-0142, monitoimihallin suunnittelua varten 30.6.2019 asti seuraavin ehdoin:

1

Varausalue käsittää osan asemakaavan nro 12185 korttelista 28205, joka on kaavoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Varsinaisen vuokra-alueen rajat määräytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti.

Varausmaksu on 4 450 euroa vuodessa ja se on maksettava 15.8.2018 mennessä kaupungin lähettämää laskua vastaan Helsingin kaupungin taloushallintopalveluliikelaitoksen yleisökassaan (Toinen linja 4 A) tai kaupungin osoittamalle pankkitilille.

2

Hankkeen luonnospäiirustukset on esitettävä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

3

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varausajan päättymistä.

Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

4

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tulevalle vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

5

Helsingin kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, mikä varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrausta voida solmia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

6

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

7

Varauksensaajan on varausaikana esitettävä seuraavat tiedot:

- suunnitelmat rakennettavasta hallista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamiskustannuksista sisältäen kaikki rakentamiseen liittyvät toimenpiteet ja hallin varustelusta
- yksityiskohtaiset tiedot hallin käyttötalouslaskelmista ja niiden perusteista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamisen taloussuunnitelmasta ja hankkeen kokonaisrahoituksesta
- alustava varmistus siitä, että hallin rakentaminen esitettyjen suunnitelmien mukaan on eri viranomaislupien näkökulmasta mahdollista

8

Tämä varauspäätös ei ole kaupungin sitoumus lainan myöntämiseen hallin rakentamista varten. Siihen liittyvät esitykset käsitellään tarvittaessa erikseen.

Käsittely

Palautusehdotus:

Otso Kivekäs: Palautetaan valmisteluun siten, että yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa selvitetään tarpeelliselle monitoimihallille vaihtoehtoisia paikkoja Pirkkolan liikuntapuistossa niin, että keskuspuistoa ei kavenneta.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Otso Kivekkään palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vaavuori

Ei-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 - 6.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lattiaa Liikkujille ry, suunnitteluvaraushakemus, Pirkkolan liikuntapuis-
to, Oulunkylä
- 2 Pirkkolan monitoimihalli
- 3 Pirkkola pohja 1krs., 5.2.2018
- 4 Pirkkola pohja 2krs., 5.2.2018
- 5 Pirkkola monitoimihalli kartta.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti 13.3.2018, § 64, että kaupunginhallitus varaisi Lattiaa Liikkujille ry:lle perustettavan yhtiön lukuun 28. kaupunginosassa (Oulunkylä/Pirkkola) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn n. 8 900 m²:n suuruisen alueen, joka on osa kiinteistöä 091-403-0001-0142, monitoimihallin suunnittelua varten ajaksi 1.5.2018–30.4.2019

Liikuntapalveluille on saapunut Lattiaa Liikkujille ry:n perustettavan yhtiön lukuun 19.1.2018 päivätty hakemus, joka koskee yhden vuoden suunnitteluvarauksen myöntämistä Pirkkolan liikuntapuistossa olevalle tontille monitoimihallin rakentamista varten. Hankkeen tavoitteena on parantaa liikuntatilojen riittävyttä.

Perustettavalla yhtiöllä on tarkoituksena rakentaa n. 8 600 m²:n suuruisen monitoimihalli, jossa olisi telinevoimistelusalit, rytmisen voimistelun

sali, kolme koripallokenttää ja yksi 3 x 3 -koripallo-kenttä, salibandykenttä, kolme padelkenttää, kaksi tanssisalia ja tatami. Lisäksi halliin rakennettaisiin neuvottelutiloja, varastoja, pukuhuoneita ja teknistä tilaa. Hallin rakentamisen yhteistyökumppaneina toimivat Pohjois-Haagan yhteiskoulu oy, Elise ry ja Suomen Taitovoimistelu Klubi ry. Alustavia havainnekuvia rakennettavasta hallista on esityslistan liitteenä.

Hakemuksen mukaan hankkeen alustava kustannusarvio on n. 12 miljoonaa euroa. Jatkoselvittelyssä hakija on ilmoittanut oman pääoman ehtoisen rahoituksen suuruudeksi 4,0 milj. euroa, kaupungilta anottavan lainan osuudeksi 4,8 milj. euroa sekä rahalaitoslainan määräksi 2,5 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä tarvittavan avustuksen osuudeksi hakija on ilmoittanut 0,75 milj. euroa. Lisäksi hakija on pyydetysti antanut alustavaa lisätietoa perustettavan yhtiön tulojen ja menojen muodostumisesta sekä yhtiön taloudellisista edellytyksistä. Hallin toteuttamisen arvioidaan tuovan paineita kaupungin seura-avustuksiin arviolta 100 000 euroa. Halli olisi tarkoitus avata vuoden 2020 aikana. Hakemuksessa esitetyt tiedot rakennettavista hallitiloista, rakentamisen kustannuksista ja sen rahoittamisesta sekä hallin käyttötaloudesta ovat yleisluonteisia.

Varausalue käsittää osan asemakaavan nro 12185 korttelista 28205, joka on kaavoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Varausalue kuuluu voimassa olevan kaupunginvaltuuston 29.1.2014 hyväksymään ja 14.3.2014 lainvoiman saaneen asemakaavan nro 12185 mukaan urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YU). Asemakaava mahdollistaa suunnitellun monitoimihallin rakentamisen.

Tontin rakennusoikeus on 9 100 kerrosneliometriä. Kaava sallii 1-kerroksisen rakentamisen, mikä on ristiriidassa tontin koon 9 000 m² kanssa. Kaavoittaja on todennut ristiriidan ja näkee kerrosluvusta poikkeamisen mahdollisena kaupunkikuvalliset näkökohdat huomioiden.

Toteutuessaan halli toisi lisää liikuntatiloja erityisesti sisäpalloiluille ja voimistelulle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

- 1 Lattiaa Liikkujille ry, suunnitteluvaraushakemus, Pirkkolan liikuntapuis-
to, Oulunkylä
- 2 Pirkkolan monitoimihalli
- 3 Pirkkola pohja 1krs., 5.2.2018
- 4 Pirkkola pohja 2krs., 5.2.2018
- 5 Pirkkola monitoimihalli kartta.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.06.2018 § 441

HEL 2018-000888 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.06.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kiv-
vekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 64

HEL 2018-000888 T 10 01 01 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se varaisi Lattiaa Liikkujille ry:lle perustettavan yhtiön lukuun 28. kaupunginosassa (Oulunkylä/Pirkkola) sijaitsevan, karttaliitteeseen merkityn n. 8 900 m²:n suuruisen alueen, joka on osa kiinteistöä 091-403-0001-0142, monitoimihallin suunnittelua varten ajaksi 1.5.2018–30.4.2019 seuraavin ehdoin:

1

Varausalue käsittää osan asemakaavan nro 12185 korttelista 28205, joka on kaavoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Varsinaisen vuokra-alueen rajat määräytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti.

Varausmaksu on 4 450 euroa vuodessa ja se on maksettava 15.6.2018 mennessä kaupungin lähettämää laskua vastaan Helsingin kaupungin taloushallintopalveluiden varainhallintaan tai kaupungin osoittamalle pankkitilille.

2

Hankkeen luonnospiirustukset on esitettävä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

3

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varausajan päättymistä.

Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

4

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tulevalla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

5

Helsingin kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, mikä varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrausta voida solmia.

6

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

7

Varauksensaajan on varausaikana esitettävä seuraavat tiedot:

- suunnitelmat rakennettavasta hallista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamiskustannuksista sisältäen kaikki rakentamiseen liittyvät toimenpiteet ja hallin varustelusta
- yksityiskohtaiset tiedot hallin käyttötalouslaskelmista ja niiden perusteista
- yksityiskohtaiset tiedot hallin rakentamisen taloussuunnitelmasta
- alustava varmistus siitä, että hallin rakentaminen esitettyjen suunnitelmien mukaan on eri viranomaislupien näkökulmasta mahdollista

8

Tämä varauspäätös ei ole kaupungin sitoumus lainan myöntämiseen hallin rakentamista varten. Siihen liittyvät esitykset käsitellään tarvittaessa erikseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kokemus-näkökulmasta melun kiusallisuus liittyy usein epätavanomaisiin tilanteisiin. Lentomelun kohdalla näitä voivat olla esimerkiksi melko pitkäkestoiset ja kesäaikaan ajoittuvat kiitoteiden remontit tai lyhytaikaisemmat poikkeavat sääolosuhteet, jotka havaitaan paikallisesti tavanomaisesta poikkeavana ja siksi erityisen kiusallisena koettavana lentomeluna. Nykyistä aktiivisemmalla ja ennakoivammalla viestinnällä voisi olla mahdollista vaikuttaa positiivisesti meluhäiriön kokemiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 9.5.2018, Helsinki-Vantaan lentoasema, lentokonemelun hallintasuunnitelma, Finavia Oyj
- 2 Helsinki-Vantaan lentoasema, lentokonemelun hallintasuunnitelma 10.2.2017, Finavia Oyj

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Finavia Oyj

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Finavia Oyj pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelun hallintasuunnitelmasta. Lausuntoa on pyydetty 15.6.2018 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 27.6.2018 asti.

Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelun hallintasuunnitelma

Lentoasemakohtainen melunhallintasuunnitelma laaditaan ympäristölupapäätöksen määräyksen perusteella ja päivitetään sen edellyttämässä aikataulussa. Helsinki-Vantaan lentoasemalle on myönnetty ympäristö-

lupa 4.8.2011 (Etelä-Suomen aluehallintovirasto, päätös nro 49/2011/1).

Melunhallintasuunnitelman tavoitteena on selkokielisesti kuvata lentoaseman liikenteenohjauksen periaatteet ja tavoitteet keinoineen meluvaiikutusten vähentämiseksi. Suunnitelmassa kuvataan menetelmät ja toimenpiteet lentoliikenteen aiheuttaman melun vaikutusten hallitsemiseksi.

Lentoasemilla ja niiden läheisyydessä esiintyy lentokonemelua sekä nykyisin että tulevaisuudessa. Helsinki-Vantaan lentoasema sijaitsee keskellä jatkuvasti lähenevää ja tiivistyvää kaupunkirakennetta. Asukkaat ovat tietoisempia elinympäristöstään ja asettavat sille laatuvaatimuksia.

Helsinki-Vantaan lentoaseman sijainti kaupunkirakenteen ja asutuksen keskellä tuo sekä etuja että ristiriitoja. Lentoaseman saavutettavuus on pääkaupunkiseudun asukkaille hyvä ja yhteystarjonta on monipuolinen. Teollisuuden ja yrityselämän tarpeiden kannalta lentoaseman sijainti on logistisesti hyvä ja helposti saavutettavissa. Valtaväylien kautta on toimivat yhteydet sekä raideliikenteeseen että satamiin. Helsinki-Vantaan kautta yhteydet kansalliseen ja kansainväliseen verkostoon ovat monipuoliset ja kattavat.

Ympäröivän alueen maankäyttö on sopeutettava lentoaseman toiminnasta aiheutuviin vaikutuksiin. Lentokonemelua yleisimmin kuvataan melusuureella Lden, jonka äänitaso 55 dB on vakiintunut valtioneuvoston asetuksessa (993/1992) asetettujen ohjearvojen rinnalle. LIME -työryhmän (ympäristöministeriö 2001) ohjeen perusteella maankäytön suunnittelussa Lden 55dB ylittävälle lentomelualueelle ei tule sijoittaa uusia asuinalueita ja yli 60 dB alueille ei tule sallia uutta asutusta tai melulle herkkiä toimintoja. Vähäinen täydennysrakentaminen on sallittua Lden 55-60 dB alueilla.

Lentomelun hallintasuunnitelman mukaan Finavia pyrkii sovittamaan lentoaseman toiminnan yhteen Uudenmaan yhdyskuntarakenteen kanssa.

Ympäristöluvan mukainen melunhallintasuunnitelma

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 4.8.2011 myöntämässä Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaa koskevassa ympäristölupapäätöksessä nro 49/2011/1 on lupamääräyksissä 5 ja 5.2 määrätty luvan saajaa laatimaan lentomelun hallintasuunnitelma ja erillinen suunnitelma yöaikaisten lähestymisten melunhallinnasta.

Saadut lausunnot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.06.2018

Asia/14

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 9.5.2018, Helsinki-Vantaan lentoasema, lentokonemelum hallintasuunnitelma, Finavia Oyj
- 2 Helsinki-Vantaan lentoasema, lentokonemelum hallintasuunnitelma 10.2.2017, Finavia Oyj

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Finavia Oyj

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.06.2018 § 448

HEL 2018-005393 T 00 01 06

FINAVIA 2055

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.06.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.06.2018

Asia/14

timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 28.5.2018

HEL 2018-005393 T 00 01 06

Taustaa

Finavia Oyj on laatinut ympäristöluvan edellyttämän Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman 10.2.2017. Melunhallintasuunnitelmassa kuvataan perusteluineen paikalliset toimenpiteet ja menetelmät, joilla siviililentoliikennettä ohjataan. Finavialta erikseen saadun tiedon mukaan melunhallintasuunnitelma toimii myös ympäristönsuojelulain 152 § mukaisena meluntorjunnan toimintasuunnitelmana.

Lausuntopyynnössään Finavia toivoo lisäksi mm. erilaisia uusia ehdotuksia viestinnän ja osallistuttamisen parantamiseksi.

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle asiasta Helsinki-Vantaan lentoasema, lentokonemelun hallintasuunnitelma.

Helsinki-Vantaan lentoasemalla on suuri merkitys Helsingin seudun ja koko Suomen elinkeinoelämän kilpailukyvyille, mutta toisaalta lentoaseman toiminnasta aiheutuvat laajat Lden yli 55 dB melualueet aiheuttavat maankäytön suunnittelulle rajoitteita, joita Helsingissä kohdistuu kehityssuunnitelmien mukaisesti Suutarilan pohjoisosaan. Lisäksi maankäytön suunnittelussa otetaan tarvittaessa ääneneristävyysvaatimuksissa huomioon ns. lentomelun puskurivyöhyke Lden 50–55 dB. Tämä ulottuu huomattavasti laajemmin kiitoteiden suuntaisesti pääasiassa Kaarelan sekä Suutarilan ja Tapaninkylän alueille. Näitä vyöhykkeitä ei ole esitetty hallintasuunnitelmassa, mikä on ristiriidassa tiedonvälityksen avoimuuden tavoitteen kanssa.

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala on yhtä mieltä Finavian kanssa siitä, että Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallinnan kokonaiskuva on nykyisellä tavalla toteutettuna olosuhteisiin ja toimintaympäristöön nähden hyvin optimoitu ja liikenteen ohjauksen ja melunhallinnan suuret linjat ovat Helsinki-Vantaan lentoasemalla vakiintuneet. Lentokonemelun hallintasuunnitelmassa esitettyjen melunhallintatoimenpiteiden jatkuva aktiivinen toteuttaminen ja mahdollisuuksien mukaan niiden kehittäminen nähdään kuitenkin edelleen tärkeäksi.

Lentoliikenteen kehitysennusteen sekä siihen liittyvän meluvaikutusten arvioinnin ja melunhallintatoimien suunnittelun tulee olla pitkäjänteistä ja ennakoivaa, jotta luodaan hyvät edellytykset kaupunkien kehittymisen ja lentoaseman toiminnan yhteensovittamiselle.

Poikkeustilanteiden viestintä

Melun kokemisen näkökulmasta melun kiusallisuus liittyy monesti epätavanomaisiin tilanteisiin. Lentomelun kohdalla näitä voivat olla esimerkiksi melko pitkäkestoiset ja kesäaikaan ajoittuvat kiitoteiden remontit tai lyhytaikaisemmat poikkeavat sääolosuhteet, jotka havaitaan paikallisesti tavanomaisesta poikkeavana ja siksi erityisen kiusallisena koettavana lentomeluna. Nykyistä aktiivisemmalla ja ennakoivammalla viestinnällä voisi olla mahdollisuus vaikuttaa positiivisesti meluhäiriön kokemiseen.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialan lausuntoa 29.5.2018 mennessä.

Lisätiedot

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

§ 467

Kaupunginvaltuuston 20.6.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 20.6.2018 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUKSET

3-4 Ei toimenpidettä.

KAUPUNGINHALLITUKSEN EHDOTUKSET

1-2 Ei toimenpidettä.

5 Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

6 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

7 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle sekä Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

8, 9 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

10 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, pelastuslaitokselle ja kaupunginmuseolle.

11 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, pelastuslaitokselle, Helen Oy:lle ja Helen Sähköverkko Oy:lle.

12-16 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.06.2018

Asia/16

§ 468

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 25.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 18.6.
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.6.

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 19.6.

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta 19.6.

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.6.

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta 19.6.

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaikaitos

- taloushallintopalveluliikelaikaitos 20.6.

- työterveysliikelaikaitos

- rakentamispalveluliikelaikaitos

- liikenneliikelaikaitos

keskusvaalilaikunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

25.06.2018

Asia/16

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

keskushallinnon viranhaltijat

- kaupunginkanslia
- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.06.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 453, 454, 455, 456, 457, 462, 463, 464, 466, 467 ja 468 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 458, 459, 460, 461 ja 465 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

25.06.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

25.06.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tomi Sevander

Wille Rydman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 02.07.2018.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566